Innovaatiotoiminnan ABC

Miten sovellat innovaatiotoimintaa omassa työssäsi? Opas Helsingin kaupungin työntekijöille

Versio 1.0
Helsingin kaupunki 2024

Helsinki

Sisällysluettelo

Opas jakautuu kolmeen osaan:

1. **Mitä johdon tulee tietää innovaatiotoiminnasta?**
   – Näin luot edellytykset onnistumisille
2. **Mitä asiantuntijoiden tulee tietää innovaatiotoiminnasta?**
   – Näin viet ideat käytäntöön
3. **Mitä seuraavaksi?**
   – Tulevaisuuden teemat ja innovaatiotoiminnan kehityssuunnat jatkossa

Lukuvinkit

Tutustu kokonaisuuteen ennakkoluulottomasti ja omasta roolistasi riippumatta!
Jos olet kiireinen, selaile, lue otsikot ja keskity pallukoiden nostoihin!
Jos olet todella kiireinen, lue osioiden lopusta yhteenvetona löytyvät muistilistat!

Mitä innovaatiotoiminta on?

Innovaatio on uusi idea, joka on viety käytäntöön. Julkisella sektorilla innovaatio tarkoittaa yleensä uudistettua tai paranneltua palvelua, tuotetta tai prosessia, joka tuottaa vaikuttavuutta luomalla yhteistä hyvää.

Usein innovaatiot ovat vastauksia nykyhetken haasteisiin ja tulevaisuuden mahdollisuuksiin. Innovaatiotoiminta on osa kehittämistyötä ja sen tehtävänä on auttaa viemään ideat käytäntöön. Innovaatiotoiminnassa katsotaan myös tulevaisuuteen ja ennakoidaan rohkeasti tulevaa ja tuntematonta.

Innovaatiotoiminta kuuluu kaikille: Myös juuri sinulle. Innovaatiotoiminnan avulla Helsingin kaupunki haluaa tunnistaa ideoita, joiden edistäminen tuottaa arvoa, kuten tehokkuutta ja sujuvuutta, sekä luo laadukkaita ja toimivia kokemuksia.

Ideoiden vieminen käytäntöön voi joskus olla takkuista ja siksi tarvitaan struktuureja, prosesseja, käytäntöjä, yhteistyötä, työkaluja, resursseja, omistajuutta sekä asennetta ja toisaalta johdon tukea, innostusta, johtamistaitoa ja oikeanlaista ilmapiiriä.

Tästä oppaasta saat eväät sekä innovaatiotoiminnan johtamiseen, että konkreettisia neuvoja ideoiden viemiseen käytäntöön.

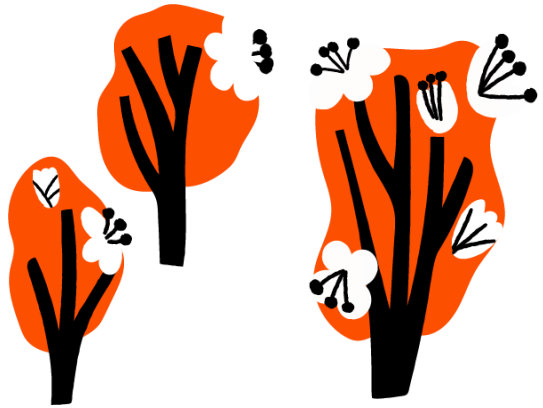

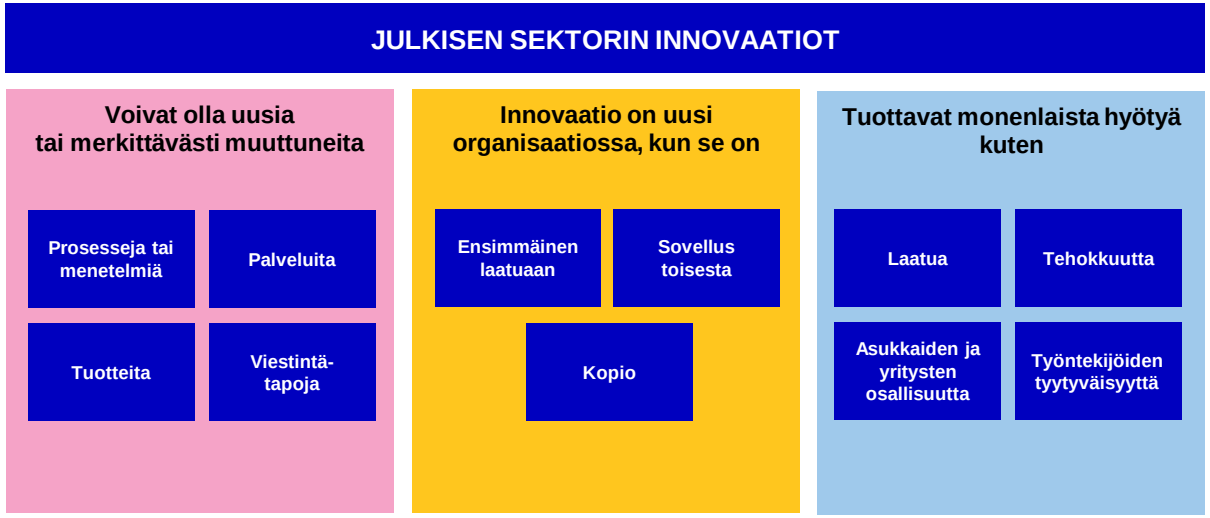

http://www.inno-vointi.fi/fi/innovoinnin-periaatteet/innovaatio-ja-innovointi-myos-julkisella-sektorilla

Helsinki

Mistä tässä oikein puhutaan?

Innovaatio
Ei vain uusi tuote tai palvelu, vaan myös esimerkiksi uusi toimintamalli, joka vaikuttaa organisaatioiden ja yksilöiden toimintaan.

Muotoiluajattelu (Design Thinking)
Menetelmä, joka korostaa ihmislähtöistä lähestymistapaa ongelmien ratkaisemisessa. Sisältää vaiheita kuten empatian luominen, ongelman määrittely, luovien ratkaisujen ideointi, prototypointi ja testaus.

Yhteiskehittäminen
Prosessi, jossa organisaatio ja sen sidosryhmät työskentelevät yhdessä tuottaakseen arvoa, tuotteita tai palveluita. Perustuu avoimeen viestintään, luottamukseen ja yhteiseen päämäärään.

Lean-menetelmät
Ketterä toimintatapa, joka keskittyy nopeaan kokeilemiseen ja muutoksiin tuotteita ja ideoita kehittäessä. Keskittyy testaamaan oletuksia käytännössä, jotta minimoidaan riski rakentaa jotain, joka ei toimi tai vastaa markkinoiden vaatimuksia. Sopii hyvin organisaatioille, jotka toimivat epävarmassa ja nopeasti muuttuvassa ympäristössä.

Sosiaalinen innovaatio
Käytäntöön vietyjä parannuksia, jotka vaikuttavat myönteisesti ihmisten elämään. Ne ovat usein uudenlaisia yhdistelmiä olemassa olevista käytännöistä ja ne liittyvät yhteiskunnan toimintaan, terveyteen ja hyvinvointiin, koulutukseen ja työoloihin. Sosiaaliset innovaatiot voivat olla uusia toimintatapoja, strategioita tai organisaatioita, kuten äitiyspakkaus, isyysvapaa ja ravintolapäivä.

Innovaatioekosysteemi
Verkosto, jonka jäsenet pyrkivät yhdessä luomaan innovaatioita yhteistoiminnan avulla. Jäseninä on tyypillisesti yrityksiä, korkeakouluja, tutkimuslaitoksia sekä julkisen ja kolmannen sektorin organisaatioita.

TKI-/TKKI-toiminta
Tutkimus-, kehittämis- koulutus- ja innovaatiotoimintaa, joka tähtää laaja-alaiseen ja monipuoliseen uusien innovaatioiden tuotteistamiseen. Hankkeet ja projektit vaihtelevat yksittäisistä kehittämisprojekteista kokeilualustoihin ja yhteistyökokonaisuuksiin.

Helsinki

Mitä johdon tulee tietää innovaatiotoiminnasta? – Näin luot edellytykset onnistumisille

Näe merkitys
Yhdistä strategiaan
Hahmota tasot
Ohjaa ideasta innovaatioon
Ymmärrä horisontit
Resurssoi viisaasti
Panosta vaikuttavuuteen
Hyödynnä ekosysteemiä
Rohkaise kokeilemaan
Johda ja pidä suunta
Vinkit johdolle
Caset

Helsinki

Näe merkitys

Helsingin kaupunki elää, muuttuu ja uudistuu jatkuvasti. Asukkailla on odotuksia palveluita kohtaan, toisaalta henkilöstö edellyttää kaupunkiorganisaatiolta työkulttuurin ja työtapojen jatkuvaa päivittämistä. Odotettavissa on myös isoja yhteiskunnallisia haasteita, jotka kaipaavat ratkaisuja. Niihin liittyvä ennakointi on myös keskeistä. Innovaatiotoiminta tukee kaupungin uudistumista.

Innovaatiotoiminta kuuluu kaupungin kehittämiseen eri tasoilla. Toisaalta sen avulla voidaan kehittää jokapäiväistä toimintaa, ottaa käyttöön uusia ja hyödyllisiä teknologioita, hyödyntää yhteiskehittämisen ja kokeilujen avaamia mahdollisuuksia, sekä luoda yhteistyötä ja vuoropuhelua elinkeinoelämän ja yritysten kanssa tuottaen uudistumista, kasvua ja tuottavuutta. Samaan aikaan innovaatiotoiminnan kautta voidaan pureutua ratkomaan toimintaympäristön muutoksesta nousevia haasteita ja reagoimaan niihin nopeastikin, sekä kehittämään strategisista painopisteistä nousevia teemoja, sekä ennakoimaan tulevaisuutta.

Ymmärrä, että nyt on hyvä aika ratkoa tulevaisuuden haasteita!

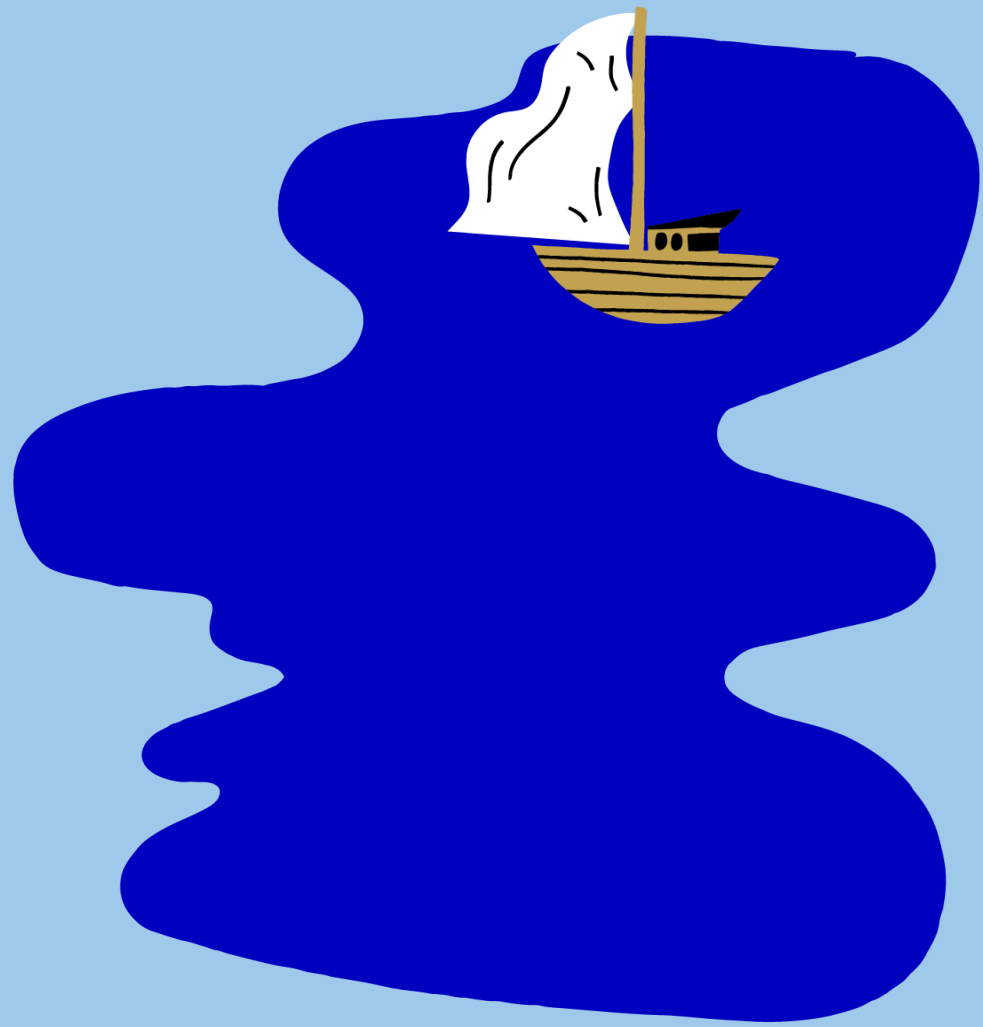

Helsinki

Yhdistä strategiaan

Helsingin kaupungin innovaatiotoiminta heijastaa kaupunkistrategiaa. Se mm. konkretisoi kaupunkistrategiassa asetettuja tavoitteita kokeiluiksi, joiden tehtävänä on viedä kaupungin kehittämistä haluttuun suuntaan.

Kaupunkistrategian toteutuminen arjessa esim. innovaatiotoiminnan muodossa vaatii johdolta vahvaa tahtotilaa, tukea oikeille asioille, sekä yhteistä ja selkeästi kommunikoitua näkemystä tavoitteista. Asiantuntijat tarvitsevat konkretiaa tekemisensä tueksi. Johdon tehtävänä on tarjota heille selkeää viitoitusta teemoihin ja suuntiin, joihin tähdätä, sekä luvan kokeilla ja epäonnistua.

Menestyksellinen innovaatiotoiminta vaatii johtamiselta tulevaisuuskeskeisyyttä, joustavuutta ja kannustamista. Siksi johdon tärkeimpiä tehtäviä ovatkin konkretian luominen, yhteyksien rakentaminen ja käytännön avun tarjoaminen.

Toteuta strategiaa, ennakoi ja konkretisoi!

Helsinki

Hahmota tasot

Suomenkin allekirjoittama OECD:n julkisen hallinnon innovaatiotoimintaa koskeva julistus korostaa, että virkamiehiä rohkaistaan ja valmennetaan innovointiin ja että tutkimusta ja kokeiluja kehitetään oppien jakamista unohtamatta.

Pohja innovaatiotoiminnalle luodaankin kokeilukulttuurin kautta. Luomalla toimivat edellytykset erilaisille kokeiluille, voidaan pienistä arkisista kokeiluista edetä aina strategisten kokeilujen tasolle.

Helsingin kaupungin innovaatiotoiminta on tähän mennessä keskittynyt erityisesti mm. nopeisiin kokeiluihin, erilaisten innovaatiohaasteiden ratkaisemisen, kokeilualustojen ja innovaatioympäristöjen luomiseen, yrityslähtöisten pilottien mahdollistamiseen, monissa TKI-hankkeissa partnerina toimimiseen, sekä erilaisiin innovaatioverkostoihin osallistumiseen.

Jatkossa on mahdollista kasvattaa kaupungin innovaatiotoiminnan kypsyystasoa suuntaan, jossa se kuuluu kiinteänä osana organisaation arkipäivään ja jossa sitä hyödynnetään myös strategisten kokeilujen tasolla.

Nosta innovaatiot kaiken tekemisen ytimeen!

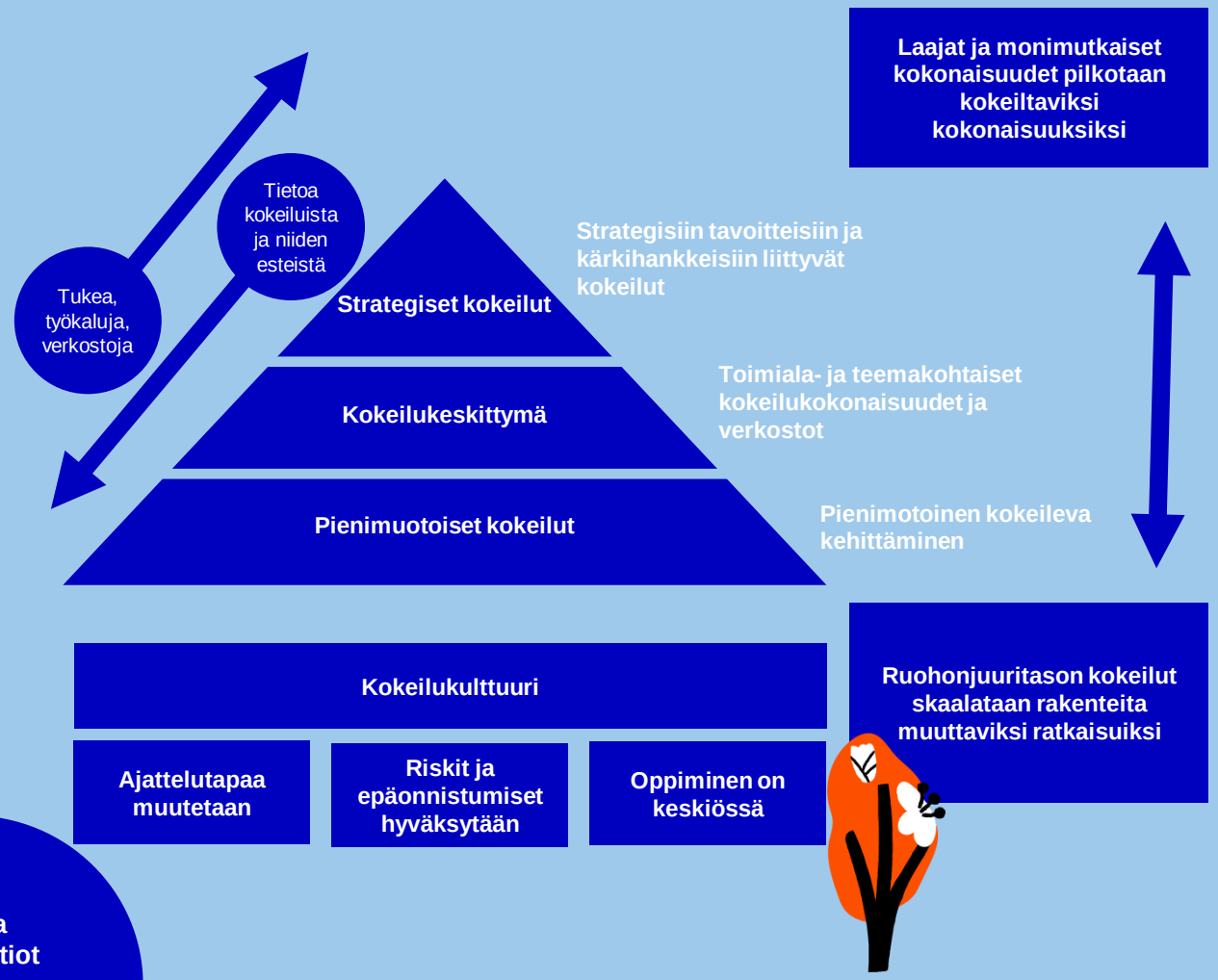

Kokeilukulttuuri on laaja kokonaisuus / Kokeilevasuomi.fi

Helsinki

Ohjaa ideasta innovaatioon

Innovaatiotoiminnan tavoitteena on löytää mahdollisuuksia joko parantaa nykyisiä palveluita ja toimintaa tai synnyttää uusia tai korvaavia palveluita. Siihen tarvitaan paljon näkemyksiä, ratkaisuehdotuksia ja ideoita. Todennäköisyys, että yksittäinen uusi idea on hyvä ja toimiva, on usein pieni. Siksi ideoita tarvitaan suuri määrä.

Kokeileminen on työtapa oppia ideoista ja niiden arvosta ketterän tekemisen ja siitä saatavan nopean palautteen kautta. Sen tarkoituksena ei ole tuottaa valmiita palveluita vaan todentaa (oikeiksi tai vääriksi) niiden kehittämisen taustalla olevia olettamuksia. Kokeileminen sopii vaikeasti ymmärrettävien ja ennustettavien ideoiden kehittelyyn, sillä helpot ideat eivät tarvitse kokeilua vaan toteutusta. Kokeileminen vähentää ideoiden kehittämiseen liittyviä riskejä sekä suunnittelu- että tuotantovaiheessa.

Kokeileminen on systemaattista ideoiden tutkimista ja kehittämistä. Se on oppimisprosessi, jossa tärkeintä on kokeilusta saadun opin hyödyntäminen idean jatkokehityksessä kohti laadukasta innovaatiota.

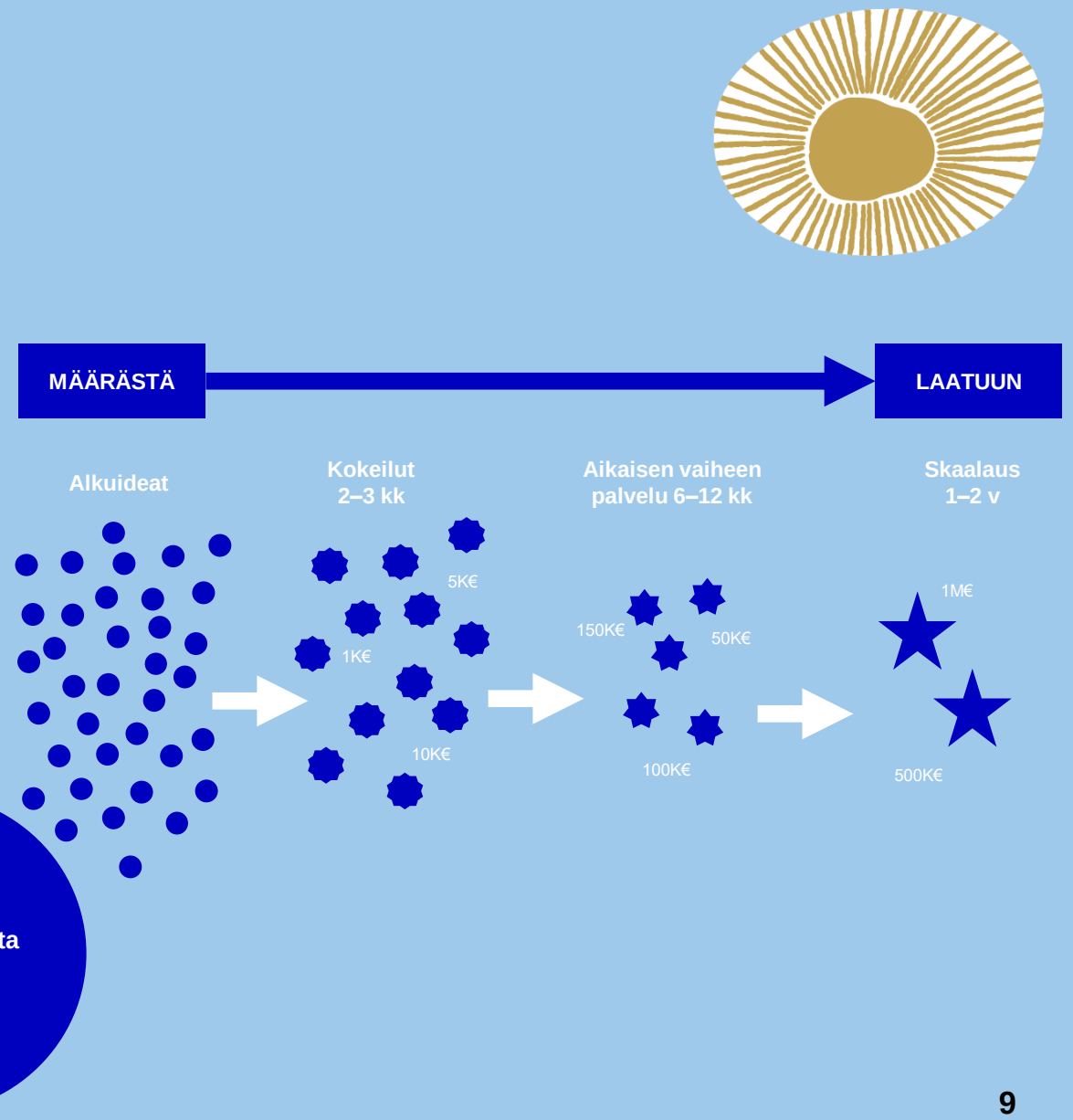

Suodata suuresta määrästä ideoita muutama loistava innovaatio!

Helsinki

Ymmärrä horisontit

Horisonttiajattelu tarkoittaa innovaatiotoiminnan lähestymistä eri aikajänteillä. Kolmen horisontin mallin hyödyntäminen innovaatiotoiminnassa auttaa organisaatiota löytämään tasapainon ja hallinnan lyhyen ja pitkän aikavälin hankkeiden välillä. Horisonttiajattelun avulla on varmistetaan, että sekä nykyhetki että haluttu tulevaisuus tulevat huomioiduiksi innovaatiotyössä.

Horisontti 1 (aikajänne 0–1 vuotta) keskittyy nykyhetkeen ja lähitulevaisuuteen ja keskittyy perustekemisen ja ydintoiminnan kehittämiseen.

Horisontti 2 (aikajänne 2–3 vuotta) pyrkii laajentamaan ja parantamaan toimintaa sekä varautumaan tulevaan ja edistämään pitkän aikavälin vision saavuttamista mm. osaamisen ja muiden toimintaedellytysten kehittämisen, sekä kokeiluiden kautta.

Horisontti 3 (aikajänne +3 vuotta) syventyy laajempiin suunnanmuutoksiin ja strategisen vision mukaisen tulevaisuuden edellyttämiin innovaatioihin.

Oikean tasapainon löytäminen erityyppisten innovaatioiden maksimoi organisaation kehityspotentiaalin, sekä myös pienentää innovaatio- ja kehitysportfolion sisältämää riskiä.

Ota horisontti-ajattelu osaksi portfolio-johtamista!

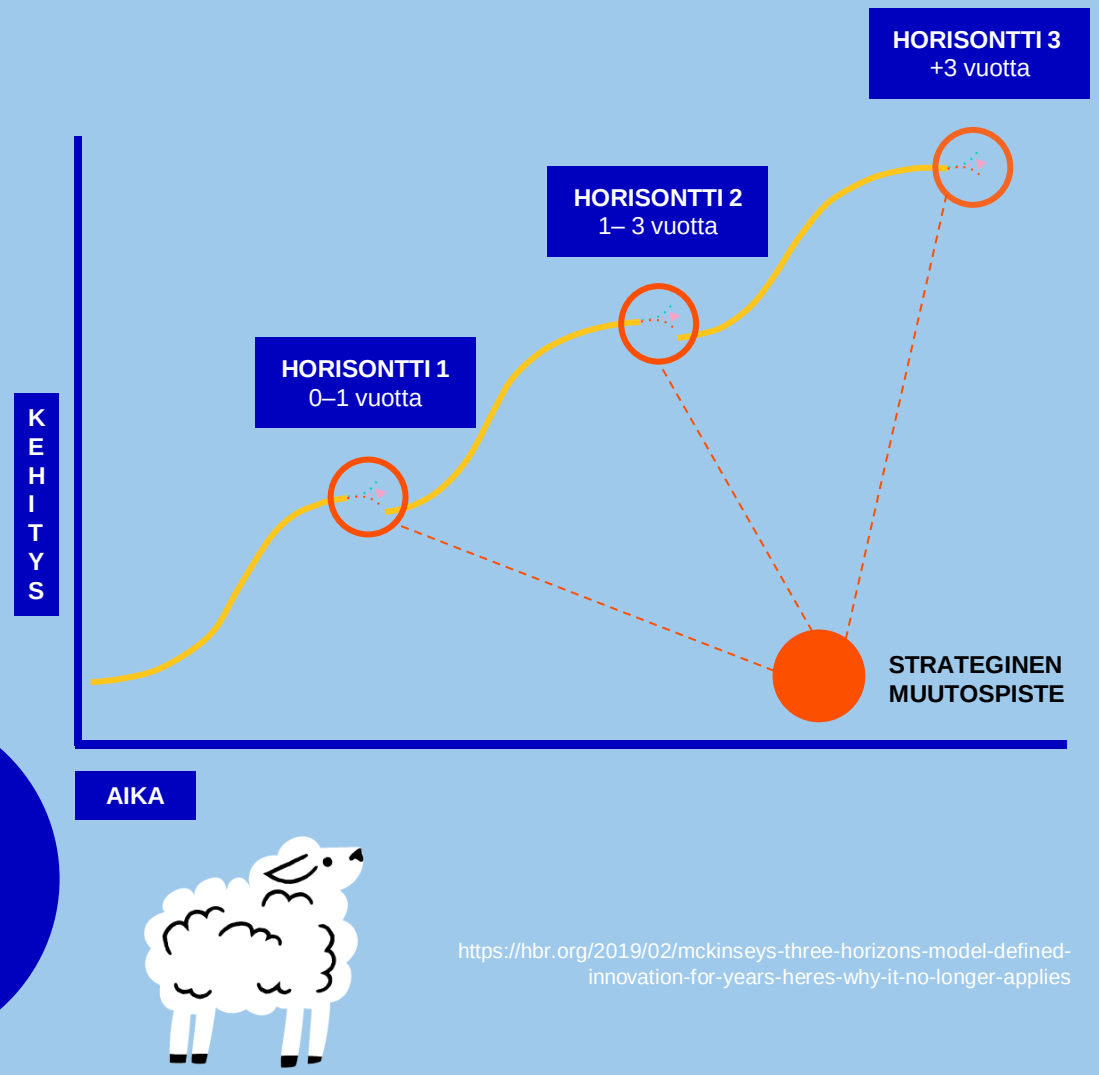

https://hbr.org/2019/02/mckinseys-three-horizons-model-defined-innovation-for-years-heres-why-it-no-longer-applies

Helsinki

Resurssoi viisaasti

Horisonttiajattelua voidaan täydentää 70-20-10-mallilla, jossa organisaation resurssit jaetaan ydintoiminnan kehittämisen, olemassa olevien toimintojen laajentamisen sekä uusien innovaatioiden kesken.

Ydintoiminta muodostaa suurimman osan organisaation olemassa olevasta toiminnasta, johon panostetaan suurin osa resursseista. Laajentaminen puolestaan tarkoittaa parannuksia tai uusia alueita, jotka ovat loogisia jatkumoita nykyiselle toiminnalle. Uudet innovaatiot ovat puolestaan kokonaan uusia palveluita ja uusia toimintamalleja, jotka voivat olla tarkoitettuja uusille asiakasryhmille.

Malli auttaa määrittelemään painopisteet resurssien ja huomion kohdistamiselle.

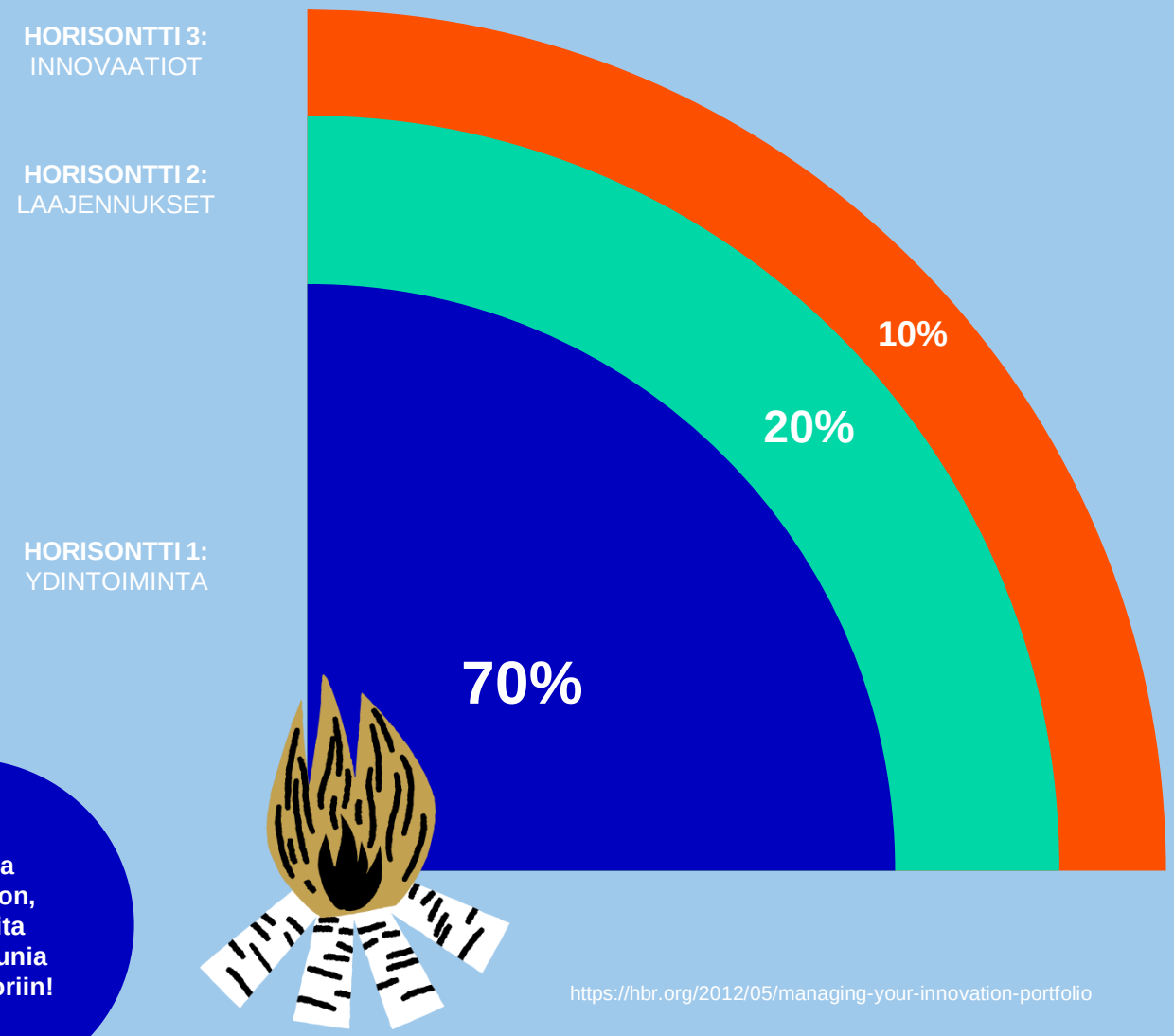

Panosta portfolioon, äläkä laita kaikkia munia samaan koriin!

https://hbr.org/2012/05/managing-your-innovation-portfolio

Panosta vaikuttavuuteen

Innovaatiotoiminnalla halutaan saada aikaan vaikuttavuutta eli muutosta, myönteistä kehitystä ja yhteiskunnallista hyötyä. Vaikuttavuuden ytimessä on ymmärrys lähtötilanteesta, suunnitelma halutusta muutoksesta ja reitti tavoitteeseen. Johdonmukaisella mittaamisella voidaan varmistaa, että kehittämisen suunta pysyy oikeana ja lisää ymmärrystä tutkitusta aiheesta. Vaikuttavuuden mittaaminen on erityisen tärkeää, kun halutaan houkutella yhteistyökumppaneita ratkaisemaan yhteiskunnallisia haasteita.

Vaikuttavuus liittyy kiinteästi kaikkeen johtamiseen ja kehittämiseen. Innovaatiotoiminta edellyttää johtamiselta laaja-alaista kokonaisuuden hahmottamista, mutta myös rohkeutta ja määrätietoisuutta. Tämä tarkoittaa, että innovaatioprosessi kulkee innovaation tavoitteiden asettamisen ja suunnittelun kautta aina toteutukseen ja innovaation käytäntöön viemiseen asti. Vaikuttavuus ja sen mittaaminen kulkevat jatkuvasti prosessin rinnalla.

Toisaalta jotkut innovaatioprosessit käynnistyvät ilman varsinaisia vaikuttavuustavoitteita, arkisina ongelmanratkaisuina ja kokeilujen kautta.

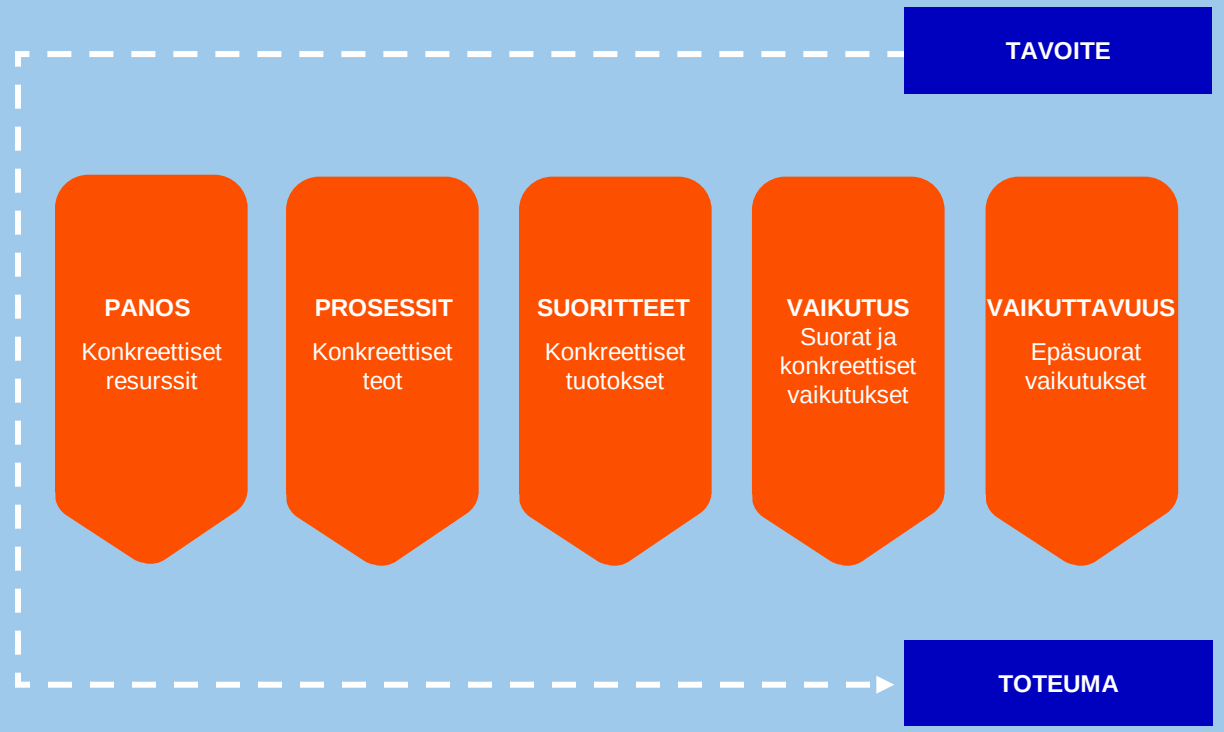

Mittaa niin, että saat tuloksia, joista on aidosti hyötyä!

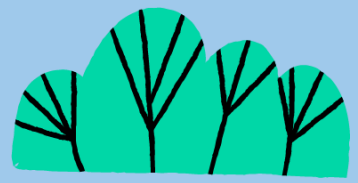

Hyödynnä ekosysteemiä

Kaupungin rooli houkuttelevana osaamiskeskittymänä, innovaatioekosysteeminä ja kehitysalustana korostuu. Suuret kaupungit ovat paitsi kiinnostavia innovaatiokohteita, myös keskeisiä innovaatiopolitiikan toimijoita. Julkisella sektorilla onkin aivan uudenlainen asema innovaatio- ja kokeilutoiminnassa. Kaupunki voi toimia sekä innovaatioiden alulle panijana, kehittäjänä, kumppanina, alustana, kokeiluympäristönä, palveluntarjoajana ja mahdollistajana.

Helsingin kaupunki ja sen toimialat ovat ottaneet aktiivisen roolin ekosysteemissä, jossa innovaatiotoimintaa tehdään yhteistyössä mm. yritysten kanssa.

Helsingissä innovaatiotoimintaa on toteutettu monessa muodossa aina nopeista kokeiluista pysyviin innovaatioalustoihin. Tukea innovaatio- ja kokeilutoimintaan on mahdollista saada toimialojen lisäksi Forum Viriumin, Elinkeino-osaston, Strategiaosaston, Henkilöstöosaston, sekä innovaatiorahaston kautta. Myös EU-rahoitusta on tarjolla.

Valitse tapaus-kohtaisesti sopivin yhteistyö-kumppani!

Forum Virium Helsinki

Helsingin kaupungin innovaatioyhtiö. Tekee älykaupunkihankkeita, joissa kokeillaan, pilotoidaan ja yhteiskehitetään tulevaisuuden kaupunkiratkaisuja helsinkiläisten elämän helpottamiseksi.

Elinkeino-osasto

Elinkeino-osaston toimialaan kuuluvat innovaatiopolitiikka, tulevaisuuden elinkeinopohjan vahvistaminen, korkeakouluyhteistyö, innovaatioekosysteemin ja osaamiskeskittymien kehittäminen sekä uutta luovat kokeilut ja kokeiluympäristöt.

Toimialoilla on kokeilutoimintaa joka hyödyntää eri tavoin näitä tukimekanismeja

Innovaatiorahasto

Innovaatiorahaston varoja käytetään sääntöjen mukaisesti Helsingin elinkeino- ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen. Rahaston käytöstä päättää kaupunginhallituksen elinkeinojaosto.

Henkilöstöosasto

Henkilöstölle suunnatut kehittämiskoulutukset ja ideointipalvelut kuten Ideapaahtimo.

Strategiaosasto

Tarjoaa tukea ja yhteisiä tapoja kehittää ja uudistaa kaupungin palveluja ml. Kokeilukiihdyttämön toiminta.

Helsinki

Rohkaise kokeilemaan

Innovaatiotoiminta kukoistaa aktiivisessa, eteenpäin katsovassa, kokeilevassa ja osallistavassa kulttuurissa. Johdon tehtävänä julkisella sektorilla on kehittää innovaatiokulttuuria ja rakentaa asiantuntijoille kannustavaa toimintaympäristöä.

Innovaatiotoiminta kukoistaa, kun

- innovaatiolle löytyy strateginen tahtotila.
- innovaatiotoiminta tuodaan osaksi kehittämisen rakenteita.
- johto ja asiantuntijat saavat käyttöönsä tarvitsemansa taidot ja työkalut ja käytännön tukea.
- johto ja esihenkilöt omaksuvat mahdollistajan roolin.
- opit, onnistumiset ja epäonnistumiset jaetaan ja asiantuntijat toimivat sanansaattajina.

Varmista, että epäonnistumista ei tarvitse pelätä!

https://hbr.org/2019/01/the-hard-truth-about-innovative-cultures

Helsinki

Johda ja pidä suunta

Innovaatioiden käyttöönotto edellyttää työkäytäntöjen, organisaation, teknologian tai yhteistyökäytäntöjen muutosta itse kehittämisprosessin rinnalle. Siksi tarvitaan jäntevää muutosjohtamista. Innovaatioprosessien johtaminen yhdessä erilaisten kehitysverkostojen tai ekosysteemien kanssa vaatii lisäksi neuvottelevaa verkostojohtamista.

Innovaatioprosessin eri vaiheissa tarvitaan myös erilaisia johtamistaitoja. Alkupään innovointivaiheessa johtamisella luodaan edellytyksiä, kehitetään tekemisen kulttuuria ja rakennetaan visioita. Määrittely- ja suunnitteluvaiheessa taas johtaminen keskittyy hyödyntämään tietämystä ja resursseja. Toteutusvaiheessa puolestaan varmistetaan tarvittavat resurssit ja aikataulujen toteutuminen. Innovaation elinkaaren aikana tarvitaan kykyä johtaa sekä luovuutta, tehokkuutta että yhteistyötä.

Koko prosessin ajan johdon tärkein tehtävä onkin pitää prosessit käynnissä ja näkymä tavoitteisiin kirkkaana. Kokonaiskuvan hallinta ja esim. yksittäisten innovaatioiden vaikuttavuuden, hyötyjen ja kustannusten arvioinnin lisäksi näkemys niiden tuottamien laajempien esim. kaupunkitasoisten vaikutusten arviointi on johdon tehtävä.

Pidä tavoitteet kirkkaina!

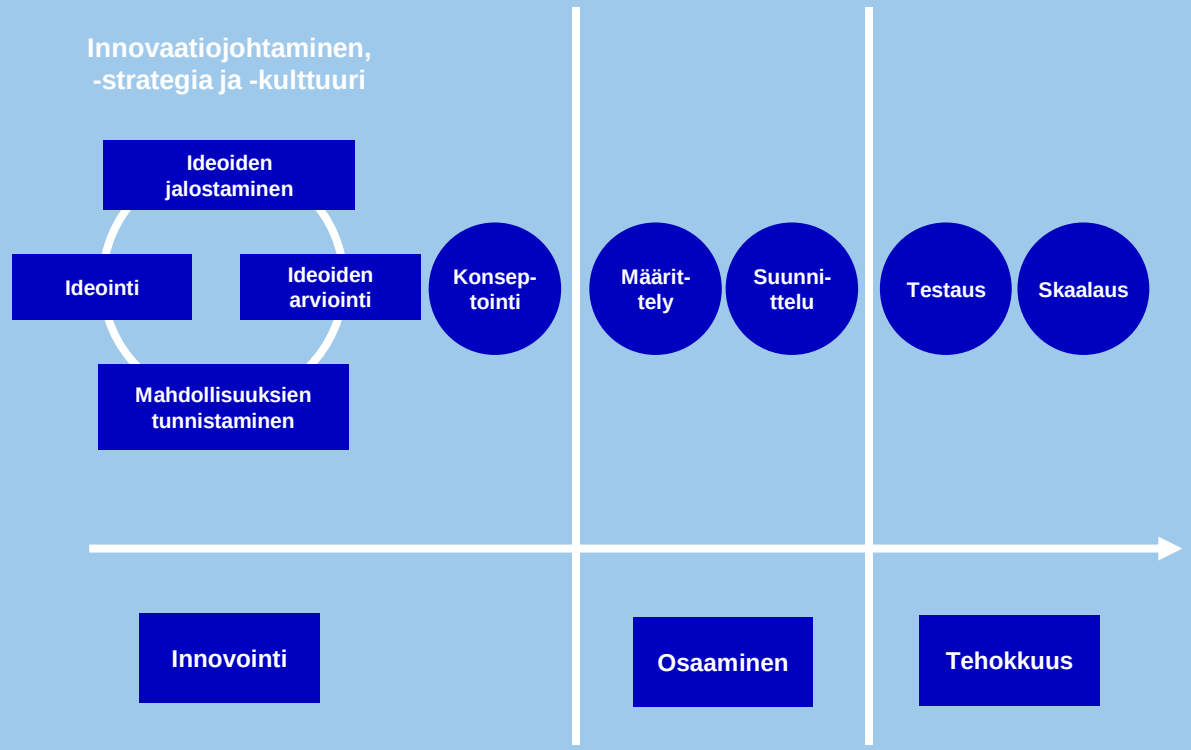

Innovaatioiden johtaminen VTT:n julkaisu Tiina Apilo & Tapani Taskinen 2006
https://www.vttresearch.com/sites/default/files/pdf/tiedotteet/2006/T2330.pdf

Helsinki

Vinkit johdolle

1. Sido innovaatiotoiminta **osaksi strategiaa** ja varmista, että strategian kannalta relevanttien teemojen kokeiluihin panostetaan ja että strategiaa päivitetään kokeiluista opitun perusteella.
2. Ota **horisonttiajattelu haltuun** ja pidä huolta, että osa innovaatioista tuottaa hyötyä pian, osa paljon myöhemmin ja osan tehtävänä on ohjata tekemistä oikeaan suuntaan ja mahdollistaa pitkän tähtäimen visio.
3. Varmista innovaatiotoiminnan **rahoitus ja jatkuvuus** allokoimalla esim. X% investoinneista TKI- ja innovaatiotoimintaan, sekä hakeudu ekosysteemien piiriin saadaksesi laajempaa tukea.
4. Hahmottele **looginen polku** kehitystarpeen tunnistamisesta ratkaisuun: Sisäistä, seuraa, vastuuta, kannusta, mahdollista ja auta viemään eteenpäin mm. vähentämällä sisäistä byrokratiaa ja poistamalla kehittämistyön esteitä. Projektin onnistuminen vaatii aina selkeän vastuutahon.
5. Muista asiakasrajapinnan jatkuva **osallistaminen**. Rakenna ja kokeile ratkaisuja reaalimaailman aidoissa tilanteissa oppien ja iteroiden.

Johdon muistilista

- **Panosta** kokeilukulttuuriin huolehtimalla, että organisaatiossa on tilaa innostua, epäonnistua ja oppia.
- **Priorisoi** muutama strateginen kärki ja teema, joihin innovaatiotoiminta keskittyy ja joihin varataan riittävästi resursseja.
- **Pienennä riskejä** hyödyntämällä kokeiluja prototyyppejä ja PoC:eja (Proof of Concept) jo alusta alkaen. Kannusta nopeaan idean testaamiseen ja konkretisointeihin, jotka tuottavat nopeasti näkyviä tuloksia arvioitaviksi.
- **Pidä huoli** oikeanlaisesta osaamisesta ja varmista, että asiantuntijoidesi käytössä on sekä kykyä ennakoida ja ymmärtää tulevaa, että työkaluja ja työskentelytapoja, jotka mahdollistavat uudenlaiset tavat toimia.
- **Pistä hyvä kiertämään** varmistamalla, että opit kokeiluista tulevat jaetuiksi myös laajemmin. Esittele ja vie asiantuntijat esittelemään tuloksia eri foorumeille ja toimielimiin.

Caset
Esimerkkejä strategisesta kehittämisestä ja innovaatiotoiminnasta

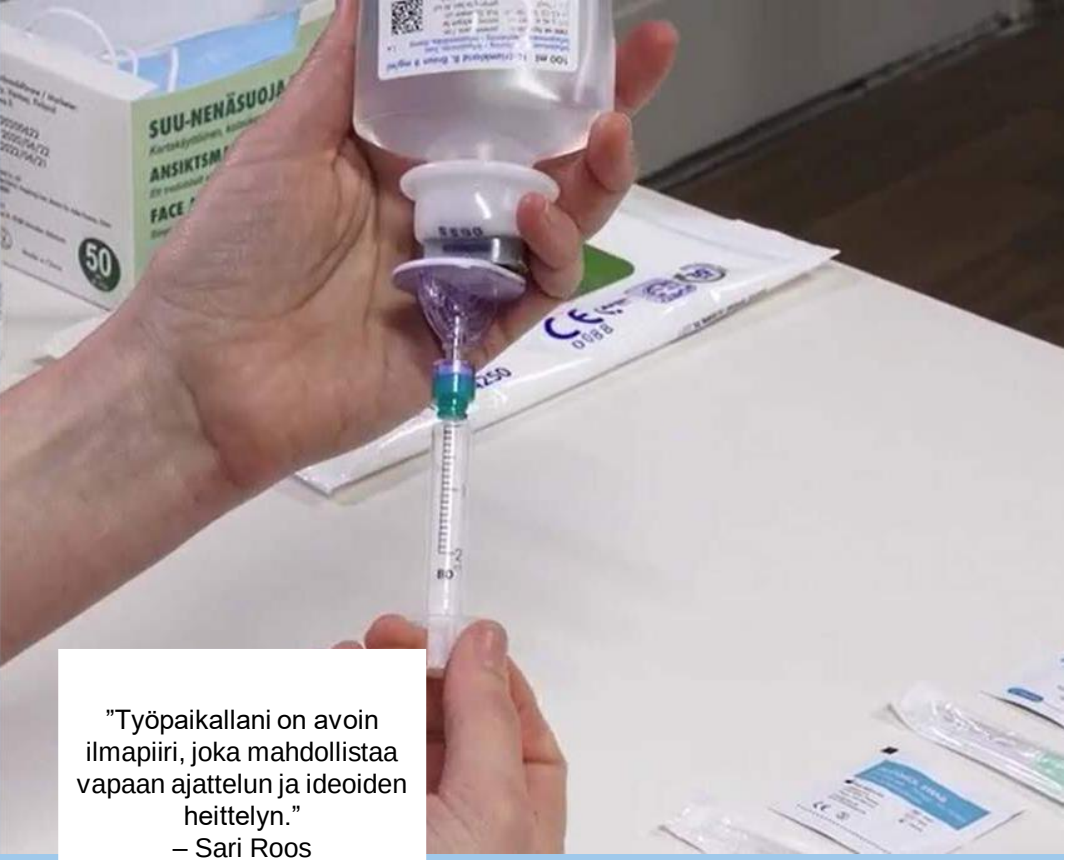

”Työpaikallani on avoin ilmapiiri, joka mahdollistaa vapaan ajattelun ja ideoiden heittelyn.”
– Sari Roos
Sosiaali- ja terveyspalvelut

Koronarokoteinnovaatio

- **5 rokotteen pullosta 7 rokotetta**
- **rokotusnopeuden nostaminen kun rokotteita oli vähän saatavilla**
- **noin 300 000 rokotteen eli yli 6 M€ säästö vuonna 2021**

Case Koronarokotus

Sairaanhoitaja Sari Roos innovoi uusia toimintatapoja henkilökunnalle Helsingin sairaalatoiminnoissa. Ideat saavat alkunsa milloin maailmalta, milloin seuraamalla kollegoiden työtä.

Koronapandemian aikaan Sari Roos keksi, miten Pfizer-Biontechin toimittamista koronarokotteista saatiin maksimaalinen hyöty. Oivalluksen ansiosta yksi pullo riitti seitsemään rokoteannokseen, kun valmistaja takasi ainoastaan viisi. Menetelmän ansiosta saatiin jopa 40 prosenttia enemmän ihmisiä rokotettua ja lääkehävikin määrä putosi. Myös rokotenopeus tehostui, kun rokotteita oli saatavilla vain vähän. Innovaation ansiosta syntyi noin 300.000 rokotteen eli yli 6 M€ säästö vuodelta 2021.

Koronarokotuksen kohdalla kriisitilanne inspiroi innovoimaan. Rokotteiden saatavuus saneli, kuinka nopeasti pandemia saataisiin hallintaan. Tämä kansanterveydenkin kannalta tärkeä innovaatio on hyvä esimerkki pienestä oivalluksesta, jolla on valtava vaikutus. THL hyväksyi Roosin kehittämän tekniikan, ja sen hyödyntämistä suositeltiin laajasti terveydenhuollon ammattilaisille. Suomalaiset hoitajat veivät tekniikkaa eteenpäin myös ulkomailla.

Lisätietoa
Missä innovaatio siellä Sari

CASE

Kaupunki-ilmailun ennakointi

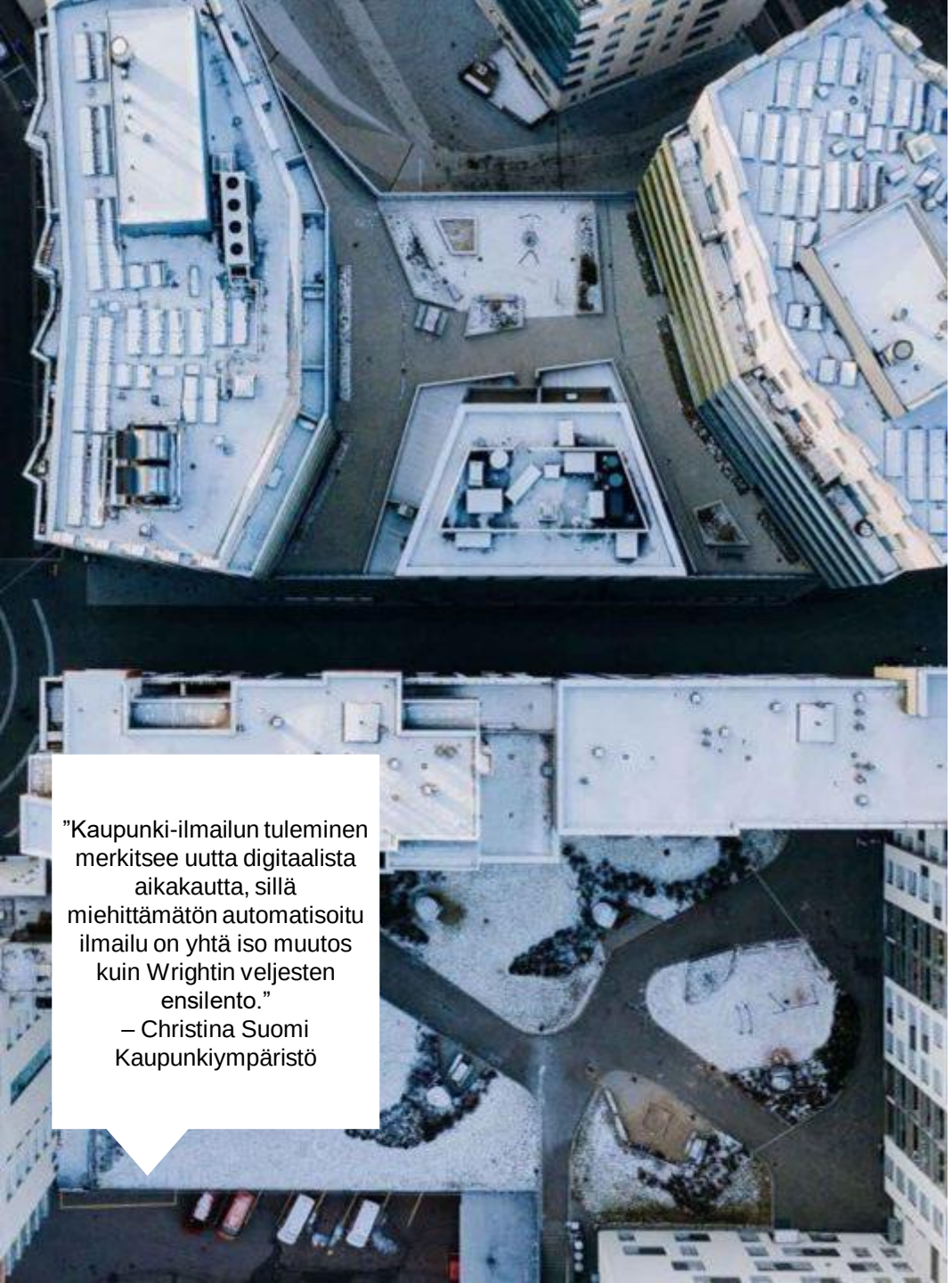

”Kaupunki-ilmailun tuleminen merkitsee uutta digitaalista aikakautta, sillä miehittämätön automatisoitu ilmailu on yhtä iso muutos kuin Wrightin veljesten ensilento.”
– Christina Suomi
Kaupunkiympäristö

EU:n U-space –säädöksien sovellettavaksi tulo 26.1.2023 toimi alkusysäyksenä Helsingin kaupunkiympäristön toimialan 3D-kaupunki-ilmatilamallille.

Koska miehittämätön alailmatilassa tapahtuva lentotoiminta on kaupungeille uutta, edellyttää kolmiulotteisen, digitaalisen sekä vahvasti reguloidun ilmailun muutoksen integrointi kaupunkeihin uutta moniosaamista, uusia yhteistyökumppaneita ja yhteensovituskyvykkyyttä vaikutusarviointeineen. Valtakunnallisesti kaupunki-ilmailua säätelee Traficom, mutta on tärkeää, että myös Helsingin kaupungilla edetään hallitusti, koordinoidusti ja ennakoiden.

Kymp & Kaupunkimalli -kokeiluprojektina tuotettu ja Forum Viriumin pohjatyötä sekä kaupungin asiantuntijuutta hyödyntänyt Helsinki U-space digitaalinen kaksonen on Helsingin kaupunki-ilmatilaa visualisoiva malli, joka helpottaa suunnittelua sekä kaupunki-ilmailun tahtotilan rakentumista. Se tuo yhteen eri tietolähteitä ja tukee tietoon perustuvaa vaikutusarviointia, päätöksentekoa sekä kaupungin edunvalvontaa. Malli on enemmän kuin pelkkä ympäristön 3D-malli. Sen visualisointi- ja simulointivoimaa hyödynnetään mm. miehittämättömien lentoalusten laskeutumispaikkojen ja kaupungin omien UAS-ilmatilojen suunnittelussa ennen U-space ilmatilojen muodostamista.

Kaupunki-ilmailun vaikutusten ymmärtäminen ja tahtotilan muodostaminen ovat tärkeä osa kokonaisvaltaista kaupungin suunnittelua, jotta kehityksen kulkuun voidaan kaupunkina aktiivisesti ja oikea-aikaisesti vaikuttaa.

Lisätietoa

Forum Viriumin työ ja digitaalinen kaksonen kokeilu toimivat alkusykäyksenä Helsingin kaupunki-ilmailumallille

” PoC on oiva väline projektin riskienhallintaan; kohtuullisella rahallisella panostuksella voidaan testata prosessin ja teknologian toimivuutta ennen sitoutumista laajempaan investointiin.”
– Romeo Pulli
Kulttuuri- ja vapaa-aika

Kurssien ja tapahtumien suunnittelu ja hallinta

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala halusi uudistaa kurssien ja tapahtumien suunnittelun ja hallinnan täysin. Isossa muutoshankkeessa oli lähtökohtana kehittää suunnitteluprosessia, uudistaa toimintamalli, sekä hankkia sopiva järjestelmäkokonaisuus toiminnanohjaukseen.

Uudistus käynnistettiin tekemällä kulttuuripalveluiden tapahtumajärjestämisestä pilottiprojekti. Tarkoituksena oli laajentaa ratkaisu kattamaan lopulta koko kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Uudistuksessa lähdettiin liikkeelle kokeilulla. PoC:in tarkoituksena oli osoittaa suunnitellun ratkaisun toteuttamiskelpoisuus. Kokeilun avulla saatiin syvempää ymmärrystä itse ratkaisusta, sen käyttöön liittyvistä toimintatavoista, järjestelmätoimittajan kyvykkyyksistä, sekä loppukäyttäjistä ja heidän kokemuksistaan. Myös itse käyttäjät otettiin mukaan arvioimaan ratkaisun toimivuutta jo varhaisessa vaiheessa, mikä auttoi uuteen työkaluun sitouttamisessa.

Kokeilu tarjosi toimialalle myös tavan hallita riskejä. PoC:in tulosten perusteella päätettiin vaihtaa suuntaa ja hyödyntää toteutuksessa toisenlaisia ratkaisuja, kuin alun perin oli suunniteltu. Näin sekä säästettiin euroja, että varmistettiin palvelujen tarkoituksenmukaisuus ja käytettävyys tositilanteessa.

Lisätietoa
Tallenne: Innovaatioverkoston Kuukauden case

Mitä asiantuntijoiden tulee tietää innovaatiotoiminnasta? – Näin viet ideat käytäntöön

Lähde liikkeelle ongelmasta
Sido teemoihin
Valmistaudu osallistamaan
Huomioi mittakaava
Etsi yhteistyötahot
Tunnista esteet
Projektoi
Käynnistä innovointi
Älä oleta
Kokeile
Arvioi tuloksia
Laajenna ja skaalaa
Jaa opit
Vinkit asiantuntijoille
Caset

Helsinki

Lähde liikkeelle ongelmasta

Sinulla on idea miten tehdä Helsingin kaupungista parempi paikka? Vai saitko tehtäväksesi ratkaista joku tunnistettu ongelma tai pullonkaula? Mistä lähteä liikkeelle?

Innovaatiot syntyvät usein ihmisten intohimosta tehdä osaamiaan asioita, ja tarpeesta tai halusta ratkaista jokin ongelma tai haaste.

Hyvä tapa aloittaa on syventyä kaupunkilaisten ja/tai kaupungin ammattilaisten maailmaan, heidän tarpeisiinsa ja toiveisiinsa. Näin pääset heti asioiden ytimeen alusta asti. Pidä asiakkaat mukana kehitystyössä alusta loppuun asti, niin varmistat, että innovaatiosi on heille relevantti nyt ja tulevaisuudessa. Muista kuitenkin katsoa nykykaupunkilaisia kauemmas.

Asiakkaat ovat paras liittolaisesi innovaatiotoiminnassa. Asiakasymmärryksestä ammennat inspiraatiota, mutta sen avulla myös varmistat, että kehittämistyösi menee oikeaan suuntaan ja tekemisen tavoite pysyy kirkkaana.

Ole valmis oppimaan uutta ja soveltamaan oppimaasi!

Helsinki

Sido teemoihin

Miten innovaatiotoiminta liittyy kaupunkistrategiaan? Miten yhdistät innovaatiosi strategisiin teemoihin?

Helsinki on linjannut strategiakauden 2021–2025 loppupuolella edistettävät toimeenpanon kärjet, jotka ovat:

- Viihtyisä kaupunki: Viihtyisä elinympäristö, toimiva ja kestävä liikennejärjestelmä sekä monipuolinen ja laaja kulttuuritarjonta
- Henkilöstön saatavuus: Osaavia työntekijöitä niin Suomesta kuin ulkomailta varmistamaan kaupunkilaisten palvelut
- Vastuullinen ja kestävä talous: Lisää tehokkuutta, tuottavuutta ja voimavaroja kaupungin toimintaan
- Kunnianhimoinen ilmastovastuu: Ilmastonäkökulman osaksi päätöksentekoa hallinnonalasta riippumatta
- Segregaation ehkäiseminen: Väestöryhmien hyvinvointierojen vähentäminen

Pohdi liittyykö sinun ideasi näihin kaupunkistrategian teemoihin.

Huomioi kuitenkin, että innovaatioiden ei tarvitse aina ratkoa tiettyä kärkeä, vaan lisäksi on tärkeää kehittää erilaisia kyvykkyyksiä, jotka hyödyttävät kaupungin tavoitteita myös epäsuorasti. Strategiset teemat eivät aina myöskään istu rahoitusinstrumentteihin. Joskus voi olla hyvä idea tuottaa innovaatioita, jotka tukevat strategiaa myös epäsuorasti.

Näe yhteydet kokonaisuuteen ja tulevaisuuteen!

Helsinki

Valmistaudu osallistamaan

Miten rajaat riskejä? Mistä tiedät, että olet oikealla reitillä?

Innovaatiotoimintaan kuluu kokeileminen, siitä oppiminen ja ratkaisun iterointi. Se on yhdessä tekemistä ja sen ytimessä on osallistaminen. Kokeiluissa pääset hyödyntämään ideasi loppukäyttäjiä ja näkemään miten ideasi toimivat oikeassa ympäristössä ja kontekstissa.

Muuta ideat ratkaisuiksi ratkaisuiksi kulkemalla polkua, jossa jatkuvassa vuoropuhelussa osallistettavien kanssa käyt läpi seuraavat vaiheet:

- Ymmärrä: Tunnista ilmiö tai ongelma, jota muuttamalla voidaan saada vaikuttavuutta ja parempaa arkea kaupunkilaisille.
- Yhteiskehitä: Tutki nykytilaa ja etsi mahdollisia ratkaisuja ongelmaan. Kerää tietoa asiakkailta ja asiantuntijoilta, ideoi, rajaa ja tarkenna ajatuksiasi. Luo näkemys ratkaisusta, jota lähdet kokeilemaan.
- Kokeile: Rakenna ratkaisu, jota kokeilet tosielämän aidoissa tilanteissa yhdessä asiakkaiden ja asiantuntijoiden kanssa.
- Kasvata ja skaalaa: Kehitetä ratkaisuja eteenpäin jatkuvasti iteroiden ja jatkokehittäen.

Kokeile ja kehitä yhdessä käyttäjiesi kanssa!

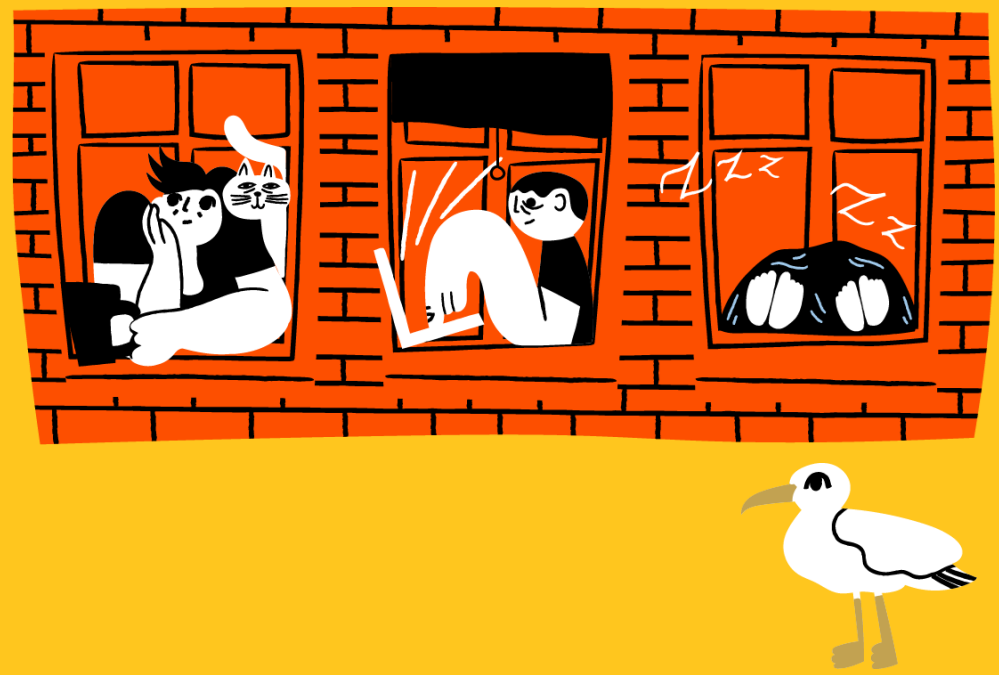

Helsinki

Huomioi mittakaava

Mistä tiedät millainen projekti ideastasi syntyy? Miten tunnistat avuntarpeesi?

Mieti ensin ideasi mittakaavaa. Helsingin kaupunki tukee innovaatiotoimintaa eri tavoin riippuen esim. ratkaisun laajuudesta.

Innovaatiotoiminta voi olla pienimuotoista työ- ja toimintatapojen kehittämistä, johon ratkaisut voivat löytyä ns. lean-ajattelusta (jatkuva prosessien tehostaminen, turhan poistaminen ja tekijöiden osallistaminen) tai ketterän kehittämisen periaatteista (joustavuus, nopea reagointi ja iteratiivisuus). Toisaalta innovaatio voi olla ratkaisu laajempaan kysymykseen tai edellyttää tietyn teknologisen ratkaisun hyödyntämistä. Silloin tarvitset erillistä hankerahoitusta ja innovaatiotoimintaa tukevien tahojen apua.

Käänny ensimmäiseksi oman toimialasi kehittämis- ja digipalveluiden puoleen. Kaikilta toimialoilta löytyy mekanismi ideoiden keräämiseen, arviointiin ja kokeilemiseen.

Vältä turhaa hiomista, puhu ideastasi ja pyydä apua!

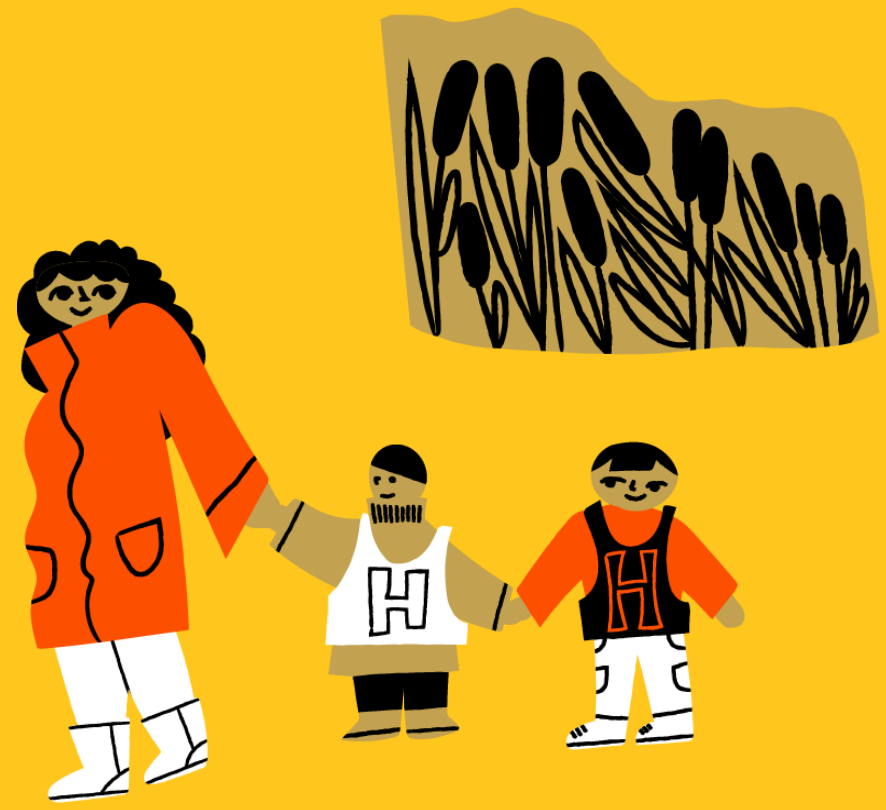

Helsinki

Etsi yhteistyötahot

Mistä saan apua ja neuvoja? Keneltä voin kysyä rahoituksesta?

Käänny ensimmäiseksi oman toimialasi kehittämis- ja digipalveluiden puoleen. Lisäksi kaupungin innovaatioekosysteemistä löydät tilanteeseesi sopivan yhteistyötahon.

Helsinki

TOMINTO	MITÄ SAAT	MILLOIN
Forum Virium Helsinki on innovaatioyhtiö, joka kehittää tulevaisuuden kaupunkiratkaisuja yhteistyössä yritysten, tiedeyhteisön, muiden kaupunkien ja kaupunkilaisten kanssa.	Hanketukea ja rahoitushakuja yhteistyöprojekteihin, joilla lisätään ymmärrystä uusien teknologioiden ja digitalisaation hyödyntämisestä. Hankkeiden kesto useista kuukausista muutamiin vuosiin.	Tarjolla on useita hankehakuja vuodessa. Vuosittain on käynnissä kymmeniä projekteja eri älykaupunkiteemoilla.
Ideapaahtimo on henkilöstön oma ideakanava, jossa voi kertoa oman ideansa yksin tai yhdessä työkavereiden kanssa.	Tukea kaupungin toimintaa parantavien pienten ja suurten ideoiden edistämiseen. Toimivat ideat viedään toteutukseen asti.	Ideapaahtimo on aina auki.
Innovaatiorahasto on Helsingin elinkeinoja ja osaamista vahvistaville investointihankkeille ja projekteille tarkoitettu rahasto	Rahoitusta toimialoille ja keskushallinnolle, tytäryhteisöille, sekä mm. korkeakouluille, yrityksille ja yhdistyksille.	Voit hakea Innovaatiorahaston varoja hankkeillesi ympäri vuoden.
Kaupunkiyhteinen innovaatioverkosto tuo eri innovaatiotoimijat yhteen ja tarjoaa välineitä innovaatiotoiminnan hyödyntämiseen kaupungin palveluiden uudistamisessa.	Tukea ja neuvoja, kun haluat ymmärtää ja kehittää kaupungin innovaatiotoimintaa ja sen välineistöä laaja-alaisesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Verkostolla on 3–4 tapahtumaa vuodessa. Teamsissä jaetaan oppeja ja vaihdetaan ajatuksia innovaatiotoiminnan hyödyntämisestä ja käytännöistä.
Kokeilukiihdyttämö on Kanslian tuottama kaikille kaupungin työntekijöille tarkoitettu palvelu, jossa viedään erityisesti uusia digitalisaatiota hyödyntäviä ideoita kokeiluun.	Apua ja tukea, kun haluat kehittää kaupungin omia palveluita ja prosesseja, sekä oppia kokeilutoiminnasta. Fokusalueena ketterät kokeilut joiden kesto on n. 3 kk ja rahoitus n. 10 000 €/kokeilu.	Kokeiluhakuja on yleensä tarjolla keväisin ja toteutukset tehdään syksyisin.
Testbed Helsinki on Kanslian hallinnoima kokeilualusta joka on suunnattu erityisesti yrityksille sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimijoille. Elinkeino-osaston innovaatioagentit tukevat toimialoja yritysyhteistyössä.	Kokeilualusta, jonka avulla vahvistetaan kaupungin omaa innovointikykyä ja yhteistyötä yritysten kanssa. Kokeilujen kesto n. 3–6 kk.	Tarjolla on useita hakuja vuodessa eri teemoilla.

Tunnista esteet

Mikä kaikki voi mennä pieleen? Millaisin pullonkauloihin voit törmätä?

Helsingin kaupungilla on tunnistettu joukko tyypillisiä haasteita, jotka haittaavat innovaatiotoimintaa. Tässä muutamia:

- Ajan varaaminen ja resurssointi kokeilutoiminnalle voi olla vaikeaa.
- Osaaminen ei aina riitä viemään ideaa kokeiluksi asti.
- Toteutuskumppanien löytäminen voi olla pullonkaula.
- Päällekkäiset rahoitusjärjestelyt aiheuttavat haasteita.
- Teknologia kehittyy yllättävänkin nopeasti ja entistä monimuotoisemmin.
- Projektityöskentelytaidot voivat kaivat lisäbuustia.
- Kokeillun ratkaisun skaalaaminen täyteen mittaansa voi olla kankeaa.
- Tieto ei aina liiku ja oppien jakaminen jää puolitiehen.

Näihin esteisiin löytyy kuitenkin ratkaisuja. Helsingin kaupunki järjestää monenlaisia koulutuksia. Lisäksi löytyy monenlaisia tukimekanismeja ja auttavia toimijoita.

Käy koulutuksissa ja opettele uusia taitoja!

Helsinki

Projektoi

Mistä löydät resurssit? Mistä hankit rahoituksen? Vai onko rahoitus jo valmiina, mutta projekti puuttuu? Mitä kaikkea innovaatiotoimintaan käytännössä tarvitaan?

Aloita hahmottelemalla projektikuvaus. Pyydä mukaan asiantuntijoita eri osaamisalueilta ja pohtikaa yhdessä mitkä ovat projektin tavoitteet, sekä mitä ongelmia ja haasteista olette ratkomassa, sekä kuinka laajasta muutoksesta on kyse. Näin saat muodostettua ensimmäisen hahmotelman projektikuvauksesta.

Tarkenna projektisuunnitelmaa kohta kohdalta ja dokumentoi siihen mm. projektin kuvaus, tavoitteet ja rajaukset, tausta ja yhteydet strategisiin tavoitteisiin, tekijät ja heidän roolinsa, aikataulu ja resurssit, riskit ja onnistumisen edellytykset, lopputuotokset sekä kustannusarvio. Harkitse myös projektin pilkkominen osaprojekteiksi, jos kyseessä on laaja kokonaisuus.

Ole yhteydessä oman toimialasi kehittämis- ja digipalveluiden puoleen. Sieltä saat apua projektointiin, mutta myös tukea ja ohjausta sopivien asiantuntijoiden ja tukimuotojen pariin.

Tee projekti-suunnitelma, joka vastaa kysymyksiin kuka, mitä, miten ja milloin.

Helsinki

Käynnistä innovointi

Miten innovaatioita käytännössä tehdään? Millainen matka on luvassa?

Aloita kartoittamalla asiakkaidesi (kaupunkilaiset ja/tai Helsingin kaupungin ammattilaisten) tarpeet ja toiveet. Seuraa trendejä, tutustu uusiin teknologisiin ratkaisuihin ja tarkkaile mitä muut toimijat tekevät.

Valmistele innovaatiotyötäsi hankkimalla käyttöösi resursseja eli aikaa ja rahaa. Varmista myös johdon tuki ja sitoutuminen.

Ideoi ja luo visio, joka on toiminnan ja palveluiden kannalta merkityksellinen ja analysoi sen vaikuttavuutta ja vaikutuksia sekä toteutuessaan sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä. Pilko vision toteuttaminen pienempiin osiin, osaprojekteihin ja osatavoitteisiin. Tee projektisuunnitelma ja etsi yhteistyökumppanit. Kokeile ja varmista ideasi toimivuus.

Aloita toteutus. Konkretisoi, testaa ja iteroi jatkuvasti. Altista ideasi aidoille ihmisille mahdollisimman usein ja hyödynnä palautteesta saamasi opit ideasi parantamiseen.

Ole rohkea kun visioit ja realisti kun toteutat!

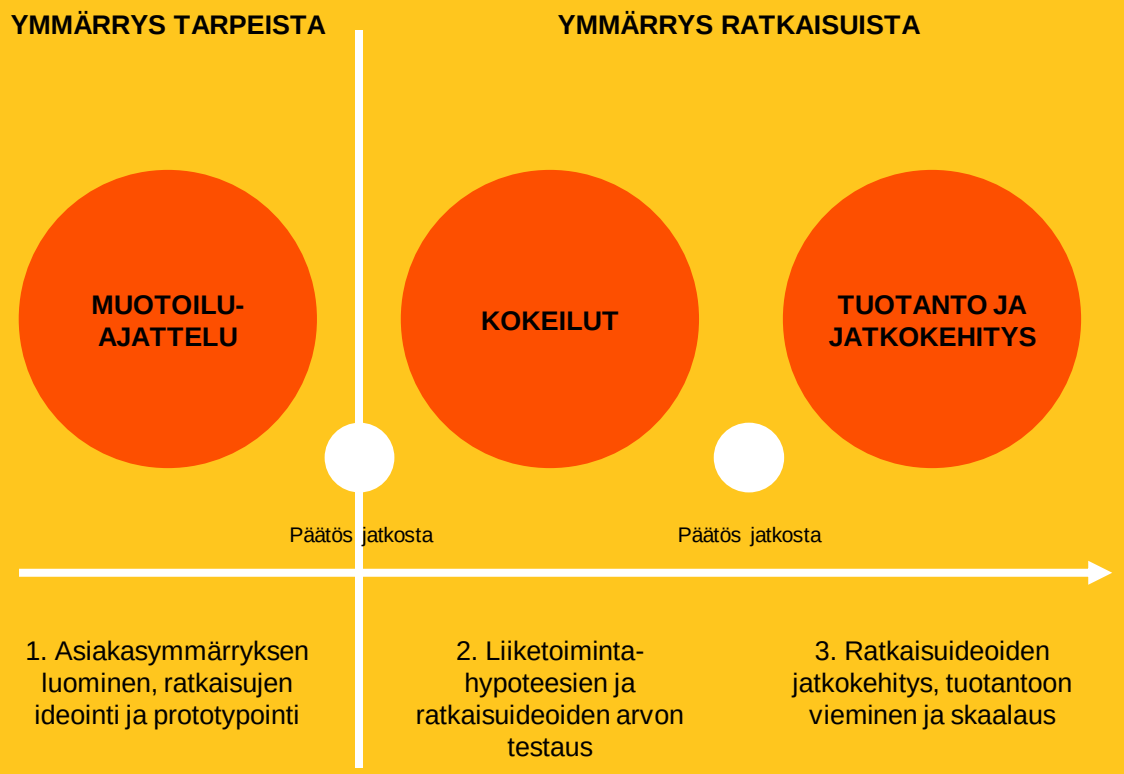

https://pelikirja.hel.fi/

Helsinki

Älä oleta

Miten varmistat, ettei projektisi epäonnistu? Miten selviät epävarmuudesta ilman hermoromahdusta?

Innovaatiotoimintaan kuuluu tietty epävarmuus. Työtä aloitettaessa ei aina tiedetä, millaiseen lopputulokseen ollaan päätymässä. Se on kuitenkin systemaattista ja tavoitteellista tekemistä, jolla on selkeä fokus ja oppimistavoite. Aseta aivan aluksi tekemisellesi selkeä tavoite – myös oppimisen osalta. Mitä haluat saada aikaiseksi? Entä mitä haluat oppia?

Pidä mielessäsi, että kokeileminen sopii vaikeasti ymmärrettävien ja ennustettavien ideoiden kehittelyyn, joten hyödynnä siihen kuuluvia työtapoja, jossa tutkit ja kehität iteratiivisesti, saatuja oppeja jatkokehityksessä hyödyntäen.

Toimi ketterästi eli joustavasti ja muutoksiin nopeasti reagoiden, äläkä lukittaudu mihinkään valmiiseen ennakkoasetelmaan. Muista, että tekemisen suuntaa saa ja kannattaakin tarvittaessa vaihtaa. Näin rajaat riskejä epäonnistua täysin. Saat sen sijaan lukuisia mahdollisuuksia tarkentaa työsi suuntaa entistä relevantimmaksi.

Älä lannistu muutoksista, vaan toimi ketterästi!

Kokeile

Miten lähdet konkreettisesti liikkeelle? Miten muutat ajatukset ja ideat projektiksi?

Älä jumiudu suunnitteluvaiheeseen, vaan siirry nopeasti kokeilemaan. Näin siirryt jo alkuvaiheessa pois olettamuksista ja kohtia konkreettisia tuloksia. Pääset arvioimaan tuloksia ja näyttämään niitä muille.

Aloita tekemällä kokeilusuunnitelma:

1. Hahmota tarve: Pohdi mitä kysymystä ratkaiset, keitä varten ja mitä arvoa ratkaisu tuottaa. Määrittele tavoitteesi ja rajaa aiheesi sopivan kokoiseksi kokonaisuudeksi. Täytä visiolakana.
2. Mieti mitä haluat kokeilla: Pohdi mitä haluat kokeilulla selvittää. Suunnittele mitä ja miten aiot testata ja tee sen jälkeen kokeilusuunnitelma, joka konkretisoi kokeilun ja tiivistää miten ja keiden kanssa kokeilu tullaan toteuttamaan. Täytä kokeilukortti, kokeilusuunnitelma ja skaalauspohja.
3. Toteuta kokeilusi, analysoi tulokset ja opi niistä: Pohdi miten oletuksillesi kävi ja mitä opit loppukäyttäjistä, kokeiltavasta asiasta, menetelmistä, teknologioista tai toimintaympäristöstä.
4. Dokumentoi ja kerro tuloksista muille.
   Hyödynnä loppuraporttipohjaa.

Käytä valmiita työkalupohjia: Kokeilijan ABC

Keskity valmiin ratkaisun sijaan itse ongelmaan!

Helsinki

Arvioi tuloksia

Mitä teet kokeiluvaiheen jälkeen? Mistä tiedät, kannattaako jatkaa?

Kokeilujen jälkeen on aika arvioida, mitä saatiin aikaiseksi ja tehdä päätöksiä jatkosta. Jatko voi tarkoittaa uuden toimintavan tai palvelun käyttöönotto ja levittäminen, jatkokehittäminen tai sen toteaminen, että jatkaminen ei kannata, vaan tarvitaan kokonaan uusia ratkaisuja.

Arvioi tuloksia eri näkökulmien kautta. Käytä aineistoa monipuolisesti ja hyödynnä sekä laadullista että määrällistä arviointia tukenasi. Pyri ymmärtämään kokeilujen kokonaisvaltaiset vaikutukset. Älä kiinnitä huomiota vain teknistaloudellisiin tai sosiaalisiin vaikutuksiin, vaan pyri ymmärtämään muutoksia tasapainoisesti ja monipuolisesti. Huomioi arvioinnissa sekä työtekijöiden että kaupunkilaisten näkökulma. Voit myös nostaa keskiöön kokeilu kaupunkilaisille tuottaman hyvinvointinäkökulman sekä yksilö- että väestötasolla.

Arvioinnin ja reflektoinnin tuloksena luot näkemyksen jatkosta.
Jos päädyt jatkamaan tuotantovaiheeseen,
on jatkotoimenpiteiden, aikataulujen ja vastuiden
sopiminen tärkeää.

Arvioi kokeilujen tulossa ja evaluoi muuttiko kokeilu ongelmaa tai tilannetta!

Helsinki

Laajenna ja skaalaa

Saitko hyviä tuloksia kokeiluistasi? Päätitkö jatkaa projektiasi?

Skaalaamalla kokeilujen tulokset täysimittaiseksi palveluksi, hyödynnät innovaation koko potentiaalin. Ideastasi on tullut innovaatio, kun kokeilujen kautta olet sen laajentanut toiminnallisuuksia, lisännyt ominaisuuksia ja rikastanut sisältöjä. Innovaatiosi on valmis mullistamaan Helsingin rakenteet ja palvelut!

Toimivat uudet innovaatiot ja ratkaisut vaativat kuitenkin vielä paljon työtä skaalautuakseen kokeilusta laajempaan käyttöön ja pysyviksi. Jotta innovatiiviset ratkaisusi pääsisivät käytäntöön, on niiden soveltuvuutta vielä pilotoitava ja testattava. Pidä kiinni jatkuvan kehittämisen ajatuksesta myös ”valmiin” innovaation kohdalla. Pysy ketteränä, kokeile, opi ja ole valmis korjaamaan suuntaa kerätyn palautteen perusteella.

Skaalaamisen esteiksi voi muodostua rahoituksen tai omistajuuden puute.
Huolehdi, että projektillasi on selkeä vastuutaho,
jolta saat tukea, kun viet ideaasi tuotantoon.
Sinua auttaa myös palvelua kuvaavan palveluvision luominen, sekä toteutuksen tiekartta,
jonka avulla palastelet toteutuksen
sopivan kokoisiksi askeleiksi.

Huolehdi, että asiat menevät eteenpäin!

Helsinki

Jaa opit

Miten jaat oppejasi? Miksi oppien jakaminen on niin tärkeää?

Kun olet kokeillut ideaasi, on hyvä hetki pysähtyä hetkeksi analysoimaan tuloksia. Pohdi miten siitä saatuja oppeja voisi hyödyntää myös laajemmassa mittakaavassa. Mieti mitä kokeilussasi nousi esiin, millaisia oivalluksia sait tai mitä haasteita havaitsit. Tunnista ne kysymykset, jotka pitää ratkaista, kun lähdet jatkokehittämään ideaasi kohti laajempaa innovaatiota.

Harkitse onko sinulla sellaisia tuloksia, havaintoja tai oppeja, joista olisi hyötyä Helsingin kaupungin innovaatiotoiminnassa laajemminkin. Mieti keiden erityisesti kannattaisi kuulla näkemyksiäsi.

Voit jakaa oppejasi oman yksikkösi tapaamisissa, esitellä niitä esihenkilöillesi tai kirjoittaa niistä kaupungin intraan. Lisäksi voit esitellä työsi tuloksia laajemmin mm. oman toimialasi kehittämispäivässä tai vastaavassa tapahtumassa, Kokeilukiihdyttämön kokeilugalleriassa tai kaupungin oman innovaatioverkoston Teams-kanavalla.

Ota kollegat mukaan muutokseen!

Helsinki

Vinkit asiantuntijoille

1. **Rohkene ideoida** isosti, vapaasti ja laajalla skaalalla. Pienillä ja arkisilla muutoksilla voi olla isossa kuvassa merkittävä vaikutus. Innovaatiotoiminnalla luodaan parempaa maailmaa niin mikro- kuin makrotasolla.
2. **Ole avoin**, puhu ideoistasi ja uskalla sparrailla muiden kanssa. Anna muidenkin parannella, jalostaa ja tuoda mukaan uusia näkökulmia.
3. **Verkostoidu** ja kerää ympärillesi ryhmä, joka auttaa sinua eteenpäin ja myy asiaa kanssasi sisäisesti. On tärkeää löytää verkosto ihmisiä, joilla motivaatio edistää asiaa omilla tonteillaan. Hanki myös monipuolista esiselvitystietoa, kuten asiakasymmärrystä, asioiden läpiviemiseksi. Innovaatiotoiminta on kestävyyslaji, jossa ideoiden pallottelulla ja taustatuella on suuri merkitys.
4. **Kommunikoi**, puhu ja kuuntele. Keskustele sidosryhmien kanssa ja kasvata ymmärrystäsi. Sanoita tarpeet ja ideasi ymmärrettävään muotoon. Kytke ideasi strategiaan ja käy myymässä sitä johdolle. Näin hankit myös resursseja ja mandaatin tekemisellesi.
5. **Älä unohda jalkautust**a, vaan muista suunnitella myös ideoidesi vieminen käytäntöön. Käytä siinä hyväksesi verkostojasi. Pidä mielessäsi myös, että koskaan ei ole lopullisesti valmista, vaan siirryt nyt jatkuvan kehittämisen vaiheeseen.

Asiantuntija! Älä sorru näihin!

- **Älä keksi pyörää uudelleen**, vaan selvitä mitä on jo tehty muissa yksiköissä, toimialoilla tai kunnissa.
- **Resurssoi realistisest**i ja pidä huoli, että sinulla on käytössäsi riittävästi aikaa ja tekijöitä. Oman työn ohella -tekeminen ei ole kestävä ratkaisu.
- Muista, että idean edistäminen ei aina onnistu ensiyrittämällä. **Älä lannistu**, vaan jalosta ideaasi ja vie sitä eteenpäin eri reittejä ja eri foorumeilla.
- **Älä pelkää keskeneräisyyttä**. Toiveissa voi olla nopeita tuloksia, mutta epävarmuus ja keskeneräisyys kuuluu kaikkeen kokeilutoimintaan. Kokeiluiden ideana on nähdä mikä toimii ja mikä ei – ei tuottaa valmiita ratkaisuja.
- Tunnista, että **innovaatiotoiminnassa ollaan matkalla kohti tuntematonta**. Siksi odotuksiin vastaaminen ei aina ole mahdollista ja asiat eivät tule valmiiksi. Valmiin käsite on venyvä, sillä aina tulee uusia näkökulmia tai teknologisia toteutusratkaisuja, joten varaudu jatkuvaan kehittämiseen.
- **Älä pelkää epäonnistumista**, sillä niistä oppii aina!

Caset
Esimerkkejä innovaatiotoiminnan viemisestä käytäntöön

CASE

Kokeilukiihdyttämö

”Kokeilujen opit jaetaan Kokeilugalleriassa, jossa ne ovat kaikille helposti hyödynnettävissä.”
– Ville Meloni
Kanslia

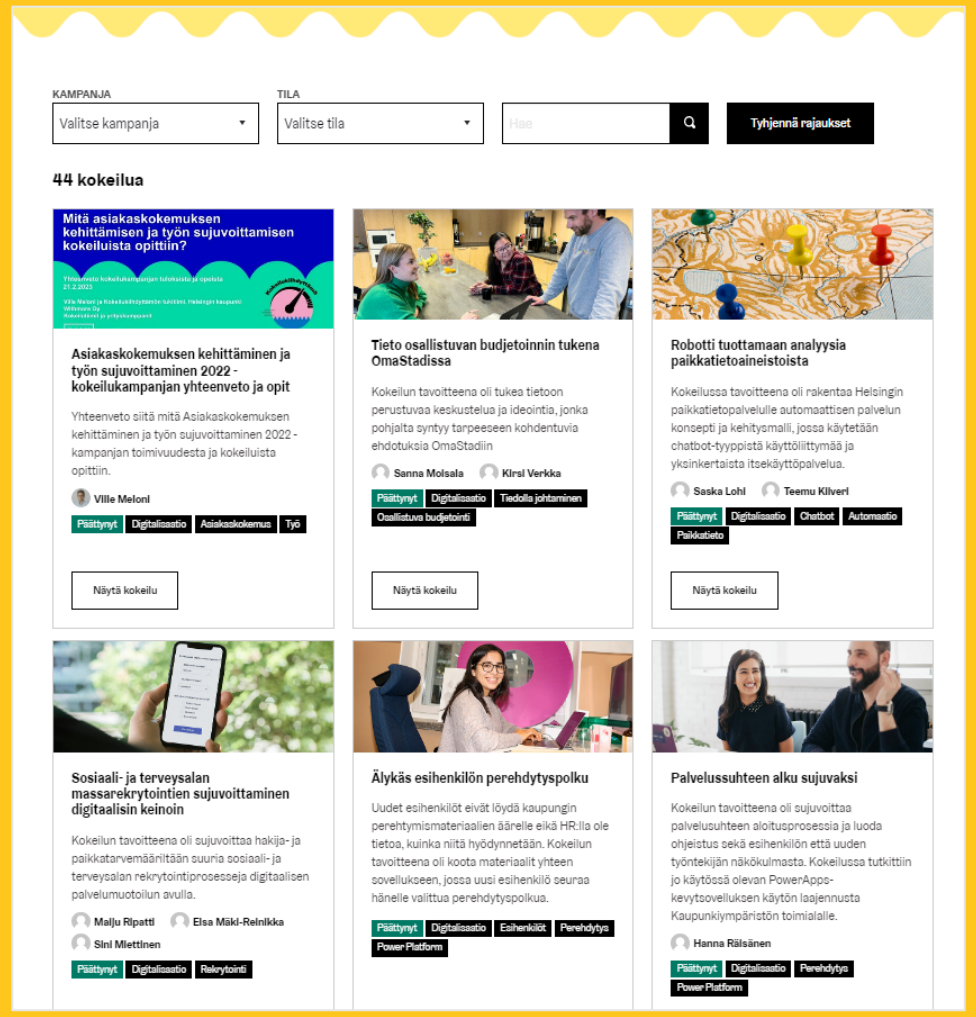

Kokeilukiihdyttämö tukee Helsingin kaupungin henkilöstöä digitalisaatiota hyödyntävien ketterien kokeilujen toteuttamisessa. Kokeilukiihdyttämö auttaa kokeilujen suunnittelussa, hankinnassa ja toteuttamisessa. Tavoitteena on kokeiluista oppiminen kaupungin palveluiden ja toiminnan kehittämiseksi.

Kokeilutoimintaa tuetaan kokeilukampanjoilla, joissa haetaan Helsingin kaupungin henkilöstöltä ehdotuksia rahoitettaviksi kokeiluiksi. Kampanjateemat voivat liittyä digitalisaation uusien mahdollisuuksien kuten tekoälyn, ohjelmistorobotiikan tai data-analytiikan kokeilemiseen. Myös asiakasymmärryksen lisääminen, työn sujuvoittaminen ja uusista toimintatavoista oppiminen ovat teemoissa vahvasti mukana.

Toteutettavien kokeilujen tyypillinen kesto on noin 3 kuukautta ja maksimibudjetti yleensä noin 10 000 euroa per kokeilu. Kokeilut toteutetaan kaupungin toimialoilla kanslian ohjauksessa ja yhteistyössä yrityskumppaneiden kanssa.

Lisätietoa
Kokeilukiihdyttämö

”MedicubeX tarjoaa innovatiivisen ratkaisun kiireiseen terveyskeskusarkeen. Kokeilusta ovat hyötyneet niin kaupunkilaiset kuin yrityskin.” – Sanna Hartman Business Helsinki

Terveystarkastus itsepalveluna

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksessa on otettu käyttöön MedicubeX-itsemittauspiste. Asiakkaat voivat tehdä ennalta sovitut terveysmittaukset itsemittauspisteellä ennen vastaanottokäyntiä. Kun mittaukset on tehty etukäteen, vastaanotolla jää enemmän aikaa muihin asioihin. Itsemittauspiste ohjaa käyttäjää ja sitä on helppo käyttää. Mittaus kestää noin kymmenen minuuttia.

Kokeilun avulla testataan uusia tapoja palvelun tehostamiseen sekä etävastaanottojen ja ennaltaehkäisevän hoidon tarjoamiseen.

Helsinki kehittää kumppaneiden kanssa tulevaisuuden terveyspalveluja Kokeilu kestää vuoden ja sen toteuttavat Helsingin kaupunki ja helsinkiläinen startup-yritys MedicubeX. Kokeilu on osa Helsingin kaupungin kehitys- ja kokeilualustatoimintaa, jossa kehitetään kumppaneiden kanssa tulevaisuuden hyvinvointipalveluja. Helsinki tarjoaa kokeilualustan, jolla testataan, kehitetään ja skaalataan uusia innovaatioita. Itsemittauspistettä on kehitetty Health Incubator Helsinki -hautomo-ohjelmassa, ja nyt sitä kokeillaan käytännössä Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksessa.

Lisätietoa
Terveystarkastus viidessä minuutissa -kokeilu jatkuu

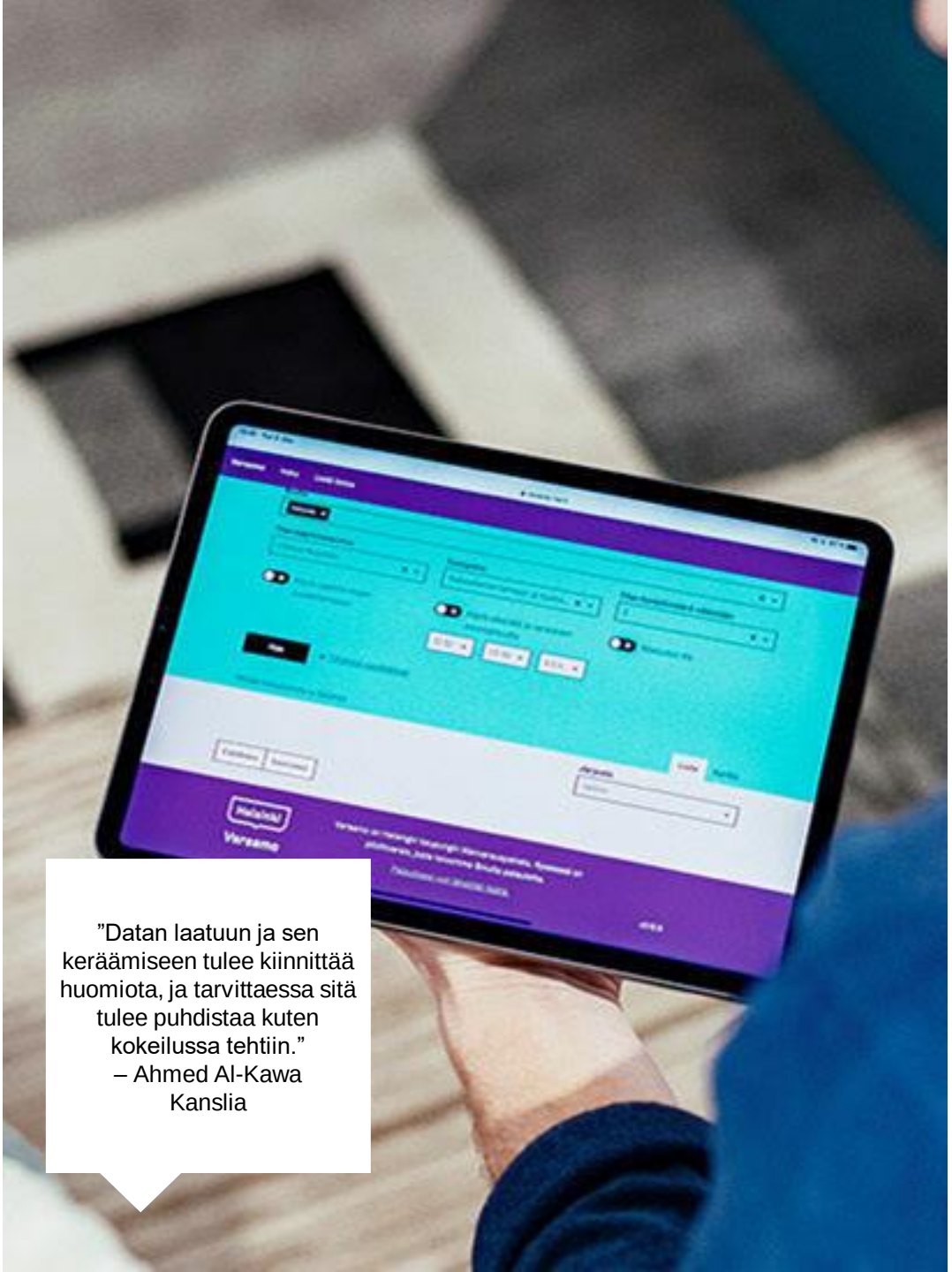

”Datan laatuun ja sen keräämiseen tulee kiinnittää huomiota, ja tarvittaessa sitä tulee puhdistaa kuten kokeilussa tehtiin.”
– Ahmed Al-Kawa
Kanslia

Helsinki GPT apuna palautteiden käsittelyssä

Kaupungin kehittämisen kulmakivenä on asiakaslähtöisyys, ja palveluita pyritään parantamaan asiakaspalautteita hyödyntämällä. Palautteiden käsittely tapahtuu manuaalisesti, mikä vie runsaasti aikaa.

Palautteiden käsittelyn tehostamista kokeiltiin hyödyntämällä tekoälyä, jotta palautteiden sisältämää hyödyllistä tietoa saataisiin nopeammin vietyä mukaan kehitystyöhön.

Kokeilussa luotiin Helsinki GPT -sovellus, joka perustui Open AI -teknologiaan, joka opetettiin käsittelemään valittua asiakaspalautteiden dataa. Kokeilu osoitti, että tekoäly tehostaa asiakaspalautteiden käsittelyä ja lisäksi se tarjoaa arvokasta lisätietoa eri prosessien toiminnasta. Datan laatuun ja sen keräämiseen tulee kuitenkin kiinnittää huomiota, ja tarvittaessa sitä tulee myös puhdistaa.

Kokeilu tarjosi arvokkaita näkemyksiä siitä, miten tuloksia voidaan hyödyntää muissa kaupungin hankkeissa.

Lisätietoa
Helsinki GPT Kokeilukiihdyttämössä

”Kiertotalous on paras keino vähentää rakentamisen aikaisia päästöjä ja hillitä luonnonvarojen ylikulutusta. Kokeilut avaavat pullonkauloja lisäämällä eri toimijoiden ymmärrystä toistensa tarpeista.”
– Mira Jarkko
Kiertotalousklusteri

Tiilien irrotuskokeilu

Helsingin kiertotalousklusteri toteutti tiilien irrotuskokeiluja yhteistyössä Spolia Designin kanssa. Kokeiluista saatiin käytännön oppeja tiilien irrottamisen ja puhdistamisen menetelmistä sekä tiilien uudelleenkäytön mahdollisuuksista.

Kokeilun tuloksena saatiin uutta ymmärrystä tiilien irrottamisen ja uudelleenkäytön edellytyksistä ja mahdollisuuksista. Tiilin tehokas irrottaminen ja puhdistaminen edellyttävät käsityön saamista ja tuotannon saattamista teolliseen mittakaavaan laadun ja kannattavuuden varmistamiseksi. Lisäksi kokeilu nosti esiin myös kiinteistöjen omistajien ja rakentajien tahtotilan merkityksen. Teknisisiä esteitä tiilien uudelleen käyttämiselle ei varsinaisesti havaittu, mutta käytetyille tiilille tarvitaan vielä lisää kysyntää uudiskohteiden toteutuksessa.

Kokeilun yhtenä johtopäätöksenä todettiin, että kiertotalouskokeiluiden pilotteihin ja kokeiluihin kannattaa valjastaa mukaan alansa parhaat ammattilaiset ja keskittyä kokeiluissa määrän sijasta laatuun. Näin päästään kasvattamaan niiden laajuutta ja vaikuttavuutta. Loppuraportissa nostettiin esiin myös havainto, että jatkossa uudelleenkäytön pilotointi kannattaa liittää osaksi todellisia hankkeita, jotta uudelleenkäytön koko ketju päästään testaamaan alusta loppuun.

Lisätietoa
Kokeiluista oppeja tiilen ehjänä irrottamiseen

”Innovaatiokumppanuudet ja kehittämisprojektit edellyttävät hyvää yhteistyötä kaupunkiorganisaation sisällä, konsulttien hyödyntämisellä sekä yritysten osallistumisella. Yhteistyön merkitystä ei voi korostaa liikaa.”
– Tero Koppinen
Stara

Lumenkäsittelyn innovaatiot

Helsingin kaupunki, Stara ja Kaupunkiympäristön toimiala halusivat ratkaista lumenkäsittelyyn liittyviä haasteita. Kaupunkirakenteen tiivistyessä ja lumenvastaanottopaikkojen vähentyessä haluttiin löytää uusia ratkaisuja kaupungin lumiongelmiin. Lisäksi haluttiin vähentää lumenkäsittelyn ympäristövaikutuksia. Ratkaisua lähdettiin etsimään innovaatiokumppanuuksista.

Kumppanuuksien tavoitteena oli tunnistaa, kehittää ja kokeilla innovatiivisia lumenkäsittelyratkaisuja yhdessä eri toimijoiden kanssa. Samalla halutiin ennakoida tulevaa ja varautua merivastaanottopaikkojen kieltämiseen.

Itse hankinnassa panostettiin innovatiiviseen toimintamalliin. Hankintaa lähestyttiin neuvottelujen kautta ja yhteistyössä potentiaalisten kumppanien kanssa. Neuvotteluissa pyrittiin tukemaan ja ohjaamaan kumppaneita oikeaan suuntaan, sekä tunnistamaan relevantteja yhteistyömahdollisuuksia.

Innovatiivinen hankintatapa toi useita uusia kehittämislinjoja. Ne puolestaan ovat johtaneet konkreettisten kokeilujen kautta kehitettäviksi ratkaisuiksi lumenkäsittelyn ongelmiin. Tärkein oppi on, että antamalla alan toimijoille mahdollisuus kehittää ratkaisuja yhteistyössä hankintayksikön kanssa, päästään parhaassa tapauksessa odotettua parempiin tuloksiin.

Lisätietoa
Lumenkäsittelyn innovatiivinen palveluhankinta

Mitä seuraavaksi? – Tulevaisuuden teemat ja innovaatiotoiminnan kehityssuunnat jatkossa

Panostetaan strategisuuteen ja ennakointiin
Keskitytään vaikuttaviin teemoihin
Kehitetään muutoskyvykkyyttä
Nostetaan kypsyystasoa
Tartutaan datatalouden mahdollisuuksiin

Helsinki

Panostetaan strategisuuteen ja ennakointiin

Helsingin kaupungin innovaatiotoiminnan kyvykkyydet ovat viime vuosina kehittyneet merkittävästi. Seuraavaksi onkin aika nostaa se strategiselle tasolle. Tämä tapahtuu asettamalla kaupunkistrategia ja toimialojen strategiset painopistealueet innovaatiotoiminnan keskiöön ja toisaalta nostamalla innovaatiot osaksi strategiaa. Tähän avautuu tilaisuus erityisesti seuraavan kaupunkistrategian muodostamisen yhteydessä. Vuosien 2025–2029 kaupunkistrategian valmistelutyö alkaa syksyllä 2024.

Strategiseen toimintaan liittyy kiinteästi myös ennakointi. Sen avulla lisätään ymmärrystä tulevaisuuden mahdollisista kehityskuluista ja parannetaan ihmisten ja yhteiskunnan valmiutta varautua ja sopeutua muutoksiin. Ennakoinnissa tutkitaan, miten tänä päivänä vaikuttavat trendit voivat kehittyä tai muuttua tulevaisuudessa sekä pohditaan niiden kerrannaisvaikutuksia. Toiminnan tarkoituksena on tehdä jo tänään toimenpiteitä, jotka edesauttavat tavoiteltavien tulevaisuuskuvien saavuttamista.

Innovaatio- ja kokeilutoiminnan vahva kytkeminen kaupungin strategisiin teemoihin sekä ennakointitoimintaan on tehokas tapa nostaa sen tasoa.

Helsinki

Keskitytään vaikuttaviin teemoihin

Entistä strategisempi toiminta tarkoittaa myös toiminnan entistä parempaa fokusoimista. Sen sijaan, että innovaatiotoiminnassa tehdään vähän kaikkea vähän kaikille, siinä aletaan tunnistaa yhteiskunnallisesti merkityksellisiä teemoja ja toteuttaa erityisesti niihin liittyviä kokeiluja. Näin toiminnan vaikuttavuus paranee.

Helsingin kaupungin kannalta vaikuttavat teemat ovat todennäköisesti luonteeltaan sellaisia, että niihin liittyy muitakin toimijoita kuin kaupunkiorganisaatio. Siksi ekosysteeminen yhteistyö tulee jatkossa entistä tärkeämmäksi. Ekosysteemit ovat samaa ongelmaa ratkaisevien, erilaisten toimijoiden verkostoja. Yhdessä toimien lisäämme kykyämme vastata niin tämän hetken kuin tulevaisuudenkin haasteisiin joustavasti ja ennakoivasti.

Innovaatioista kannattaa aina pitää meteliä. Niistä on syytä viestiä aktiivisesti ulospäin ja samalla etsiä jatkuvasti uusia yhteistyökumppaneita ja synergiaetuja. Organisaatio- ja sektorirajat ylittävällä yhteistyöllä on suuri merkitys innovaatioiden hyödynnettävyydessä ja skaalautuvuudessa.

Helsinki

Kehitetään muutoskyvykkyyttä

Menestyksekäs innovaatiotoiminta nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä vaatii innovaatiotiimiltä muutoskyvykkyyttä: ketteryyttä, joustavuutta, nopeaa päätöksentekoa, iteratiivista lähestymistapaa, sidosryhmien osallistamista ja tehokasta riskienhallintaa. Lisäksi teknologisen kehityksen seuraaminen ja uusien teknologioiden kokeilu ja käyttöönotto on keskeistä onnistumiselle.

Muutoskyvykkyys vaatii tuekseen selkeitä raameja, jotta toiminta pysyy fokusoituneena. Strategisen kytköksen lisäksi tätä edesauttaa se, että eri roolien vastuut on määritelty selkeästi ja toiminta on resursoitu riittävän pitkäkestoisesti. Tämän täytyy tapahtua paitsi innovaatiotoiminnan, myös jokaisen projektin kohdalla. Kaikilla projekteilla on esimerkiksi oltava vastuutaho – mielellään yksi nimetty henkilö – jolla on valtuudet viedä projektia eteenpäin ja tehdä siihen liittyviä päätöksiä tarvittaessa nopeastikin. Tämä estää sen, että projekti jää jumiin odottamaan erilaisten ryhmien konsensusta tai putoaa toimialojen väliin.

Innovaatiotiimi tarvitsee tukea jatkuvalle oppimiselle ja oman toimintansa parantamiselle. On tärkeää, että innovointia tehdään ilmapiirissä, jossa virheitä ei nähdä epäonnistumisina vaan oppimismahdollisuuksina.

Helsinki

Nostetaan kypsyystasoa

Olemme Helsingin kaupungilla nyt saavuttaneet tilanteen, jossa innovaatiotoiminnalle on vakiintunut paikka organisaatiossa, mutta toiminta ei ole vielä levinnyt laajemmin muualle organisaatioon. Seuraavaksi on aika nostaa kypsyystasoa niin, että innovaatiotoiminta saavuttaa laajemman jalansijan organisaatiossa ja sitä aletaan tehdä useammassa kuin yhdessä tiimissä.

Tapoja nostaa innovaatiotoiminnan kypsyystasoa on monia. Yksi niistä voisi olla kaupunkitasoisen kehittämistoiminnan johtaminen, johon kuuluisi mm. yhteinen projektimalli ja projektisalkku. Toinen tapa olisi kaupungin eri toimialat kattava projektitoimisto, joka tukisi, ylläpitäisi ja kehittäisi innovaatiotoiminnan projekteja sekä niiden tarvitsemia prosesseja ja työkaluja.

Lisäksi innovaatiotoiminnan kannattaa seuraavaksi tuoda osaksi toimialojen organisaatiorakennetta niin, että toiminnan koordinoinnille ja kehittämiselle on nimetty omistajat, mitattavat tavoitteet ja riittävät resurssit.

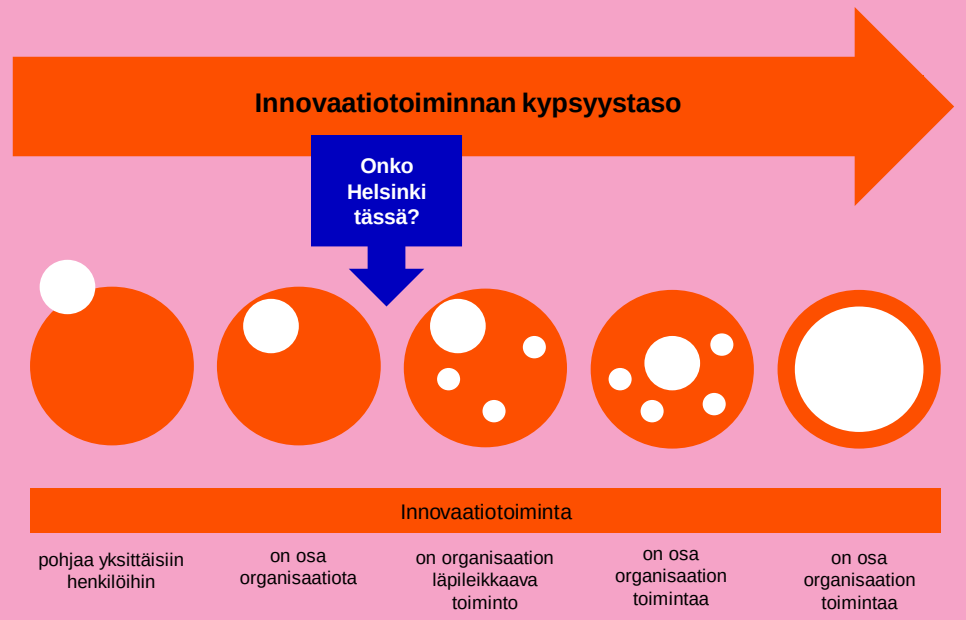

Banny Banerjee Stanford d.school ChangeLabs

Helsinki

Tartutaan datatalouden mahdollisuuksiin

Datan määrän kasvaminen ja teknologian kehitys muuttavat yhteiskuntaamme tällä hetkellä vauhdilla ja perustavanlaatuisesti. Olemme matkalla kohti datataloutta eli sellaista toimintaa, jossa yritykset, julkisen sektorin toimijat ja yksilöt yhdessä keräävät ja hyödyntävät useista eri lähteistä kerättyä dataa. Datatalouden on ennustettu olevan vuosisatamme merkittävin murros, joka tulee vaikuttamaan syvällisesti kaikkiin toimialoihin.

Datatalouden nousu avaa innovaatiotoiminnalle monia mahdollisuuksia, mutta vaatii innovaattoreilta myös uusien asioiden oppimista. Olemme tunnistaneet ainakin seuraavat muutokset:

- Regulaation rooli kasvaa, kun teknologian kehityksen myötä on noussut tarve tarkemmalle sääntelylle. Erityisesti tietosuojaan ja datan eettiseen käyttöön on jatkossa kiinnitettävä erityistä huomiota.
- Generatiivinen tekoäly eli uusia sisältöjä luova tekoälyn muoto tarjoaa monia oikopolkuja innovaatiotoimintaan, mutta myös lisää väärän tiedon määrää.
- Palvelut muuttuvat entistä datapohjaisemmiksi ja palvelutarvetta voidaan ennakoida entistä paremmin. Tämä antaa paljon mahdollisuuksia niin asiakas- kuin työntekijäkokemuksenkin parantamiseen ja toiminnan tehostamiseen.
- Dataa jaetaan yhä useammin ekosysteemisesti erilaisten toimijoiden kanssa. Dataekosysteemeissä data virtaa sovitulla tavalla sujuvasti ja tietoturvallisesti eri organisaation järjestelmästä toiseen. Teknisenä mahdollistajana voi toimia esimerkiksi rajapinta, datan välityspalvelu tai MyData-operaattori.

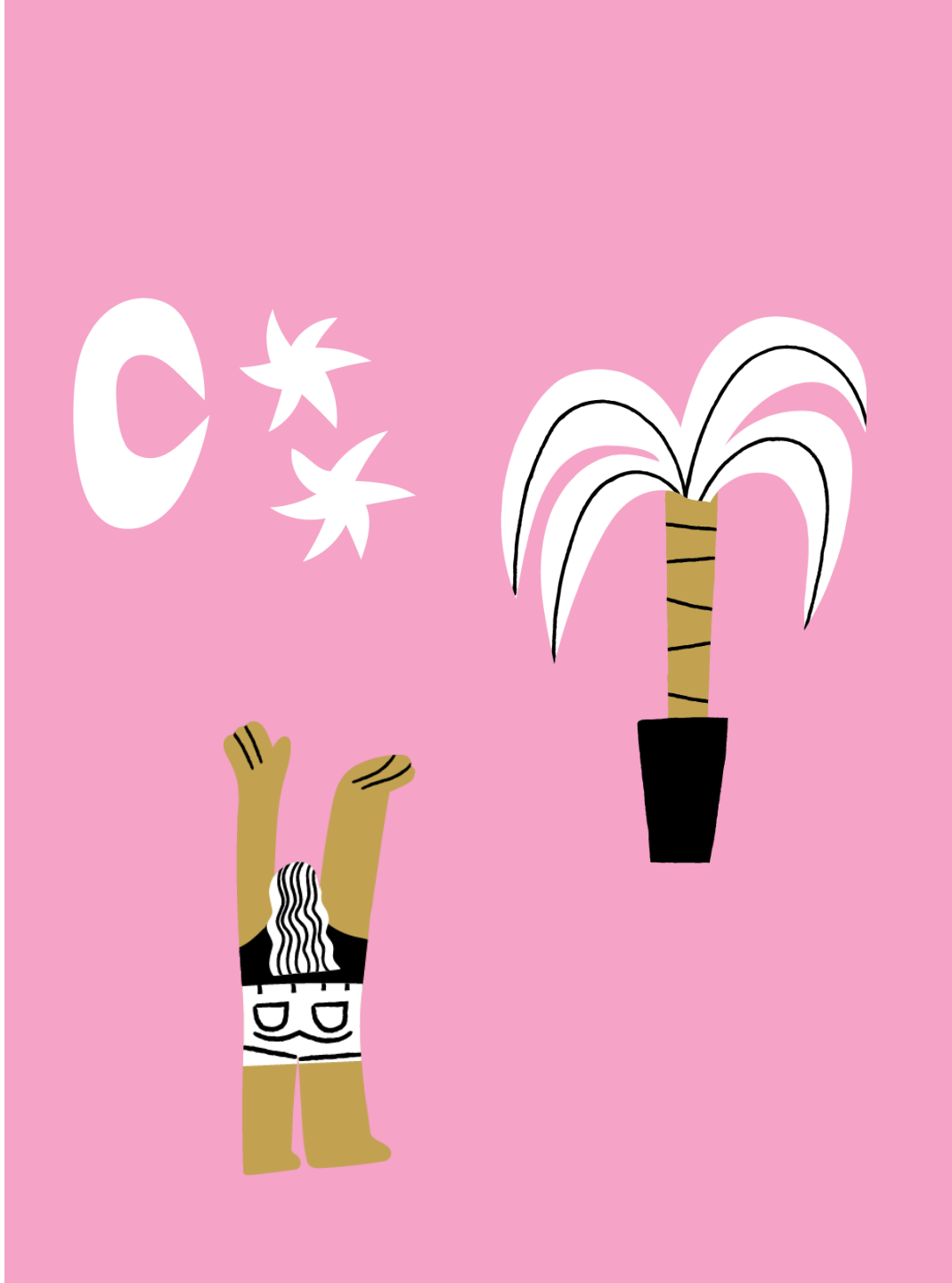

Helsinki

Caset
Esimerkkejä innovaatiotoiminnan tulevaisuuden suuntaviivoista

Toimialojen kehittämistoimintojen suuntaviivoja

Sosiaali-, terveys ja pelastustoimialan digikehityksessä keskitytään joustaviin ja asiakaslähtöisiin palveluihin, tiedolla johtamiseen, ammattilaisten työn helpottamiseen, ennaltaehkäisevään tukeen sekä Soten ja Pelastuslaitoksen ICT-yhteistyöhön.

Kaupunginkanslian Elinkeino-osasto kehittää yhteistyötä yritysmaailman sekä muiden kaupunkitoimijoiden kanssa (mm. Testbed Helsinki), edistää innovatiivisen yritystoiminnan syntymistä ja kasvua hautomoprojektien avulla. Se edistää innovaatioiden ja innovatiivisen liiketoiminnan syntyä ja kehitystä mm. Kiertotalouden klusteriohjelma, Finnish AI Region ja HEVi-ohjelman -hankkeiden kautta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla hyödynnetään strategisesti tärkeissä projekteissa kokeiluja. Kehittämistoiminnan tehokkuutta ja laatua parannetaan projektitoimistolla ja salkkumallilla, joka varmistaa resurssien kohdistamisen strategisiin tavoitteisiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kehittää palveluitaan ja toimintaansa panostaen oppimisen ympäristöihin, pedagogisiin malleihin ja teknologioihin (esim. tekoäly). Tavoitteena on edistää oppimista ja hyvinvointia päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa kokeilemalla ja hyödyntämällä uusia teknologioita.

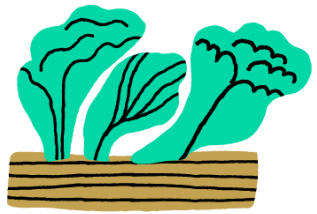

Kaupunkiympäristön toimialan ydintoiminta liitetään tiiviimmin kehittämiseen. Henkilöstön tukemista kokeiluissa, innovaatiohankkeissa ja niiden toteutuksessa jatketaan.

Helsinki

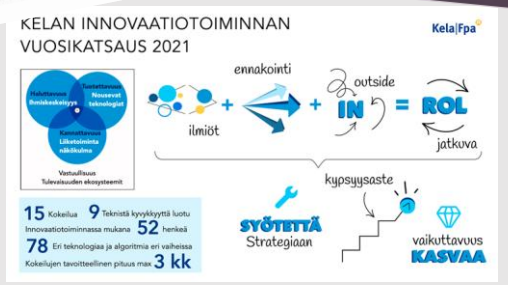

Kela

Kela aloitti systemaattisen innovaatiotoiminnan rakentamisen osana laajempaa organisaatiomuutosta vuonna 2019. Uudistunut toimintatapa on johtanut strategiasta johdettuihin teemoihin keskittymiseen, sekä kehitysportfolion luomiseen.

Kelan strategiseen kokonaisuuteen on nostettu vahvasti myös ennakointi, toimintaympäristön analysointi ja innovointi. Strateginen painopiste siirtyy näin entistä enemmän reagoinnista ennakointiin. Kokeilut ovat olleet Kelassa systemaattinen tapa kehittää toimintaa.

Kokeilujen avulla on päästy tehokkaasti luomaan ymmärrystä tulevasta, sekä digitalisaation tulevaisuuden mahdollisuuksista, kuten itsehallinnoitavasta identiteetistä ja digitaalisista lompakoista. Kelan keräämä tietotaito on myös laajemmin yhteiskunnallisesti hyödynnettävissä.

Lisäksi esimerkiksi tekoälyn vaikutusta asiantuntijatyöhön on arvioitu innovaatioyksikössä kokeilemalla erilaisia arjen ratkaisuja ja pitämällä havainnoista oppimispäiväkirjaa. Tällaisilla esimerkeillä pyritään madaltamaan työntekijöiden kynnystä kokeilla uusia ratkaisuja osana toiminnan kehittämistä.

Kaiken ytimessä on ollut asiakkaiden elämän helpottaminen, Kelan toiminnan uudistaminen sekä ekosysteemien kehittäminen. Monimutkaisia yhteiskunnallisia haasteita ratkotaan yhä enemmän ekosysteemisesti, mistä Helsingin kaupungin kanssa tehtävä työllisyydenhoitoon liittyvä kokeilu on hyvä esimerkki.

Lisätietoa
KelaLab

Tarpeellisia linkkejä

Välineitä työkaluja ja prosesseja

- Kokeilijan ABC: https://kokeilukiihdyttamo.hel.fi/pages/kokeilijan-abc
- Digitaalisen asiakaskokemuksen pelikirja: https://pelikirja.hel.fi/
- Helsingin kaupungin kehittämismenetelmät: https://kehmet.hel.fi/
- Pocket Book for Agile Piloting (Forum Virium Helsinki): https://drive.google.com/file/d/1L7c-FEUOFfvWQE3am35SYk-4bvJPz7RH/view
- Fiksun kaupungin keittokirja (Forum Virium Helsinki):
- https://drive.google.com/file/d/0BxF0qlDY5bSQYlcxNkdlV3RzYkk/view?resourcekey=0-hDIvb3ZJc6gOALtMHqK1Tg

Verkostoja ja yhteistyötä

- Innovaatiokumppanuuskäsikirja: https://www.businessfinland.fi/globalassets/julkaisut/innovaatiokumppanuus-kasikirja.pdf
- HEVi Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien yhteinen innovaatio-ohjelma: https://hevinnovations.fi/
- Helsinki Testbed, kokeilualusta ja yritysyhteistyötä: https://testbed.hel.fi/

Rahoitusta

- Euroopan komission hankkeet ja polut tärkeimpiin dokumentteihin kootusti: https://rea.ec.europa.eu/horizon-europe-how-apply_en

Vastuullisuus

- Helsingin kaupungin periaatteet datan ja tekoälyn eettiselle käytölle: https://www.hel.fi/fi/uutiset/helsinki-laati-periaatteet-datan-ja-tekoalyn-eettiselle-kaytolle
- Tietosuojavaikutusten arviointi: https://www.hel.fi/fi/paatoksenteko-ja-hallinto/tietoa-helsingista/tietosuoja-ja-tiedonhallinta/tietosuoja/tietosuojaa-koskeva-vaikutustenarviointi

Helsinki

Kiitos!

> Tule mukaan Innovaatioverkoston Teams-kanavalle!

Mukana tekemässä opasta oli joukko toimialojen asiantuntijoita, Helsingin kaupungin innovaatioverkosto, sekä Futurice.

Lisätietoja: ville.meloni@hel.fi ja saska.lohi@hel.fi
Helsingin kaupungin intranet: Kehittämisen palvelut – Kehittämisen palvelut (sharepoint.com)

Helsinki